

Parlamentul
Republicii Moldova

SS nr. 27

12 mai 2021

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Hotărâre privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr.56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020.

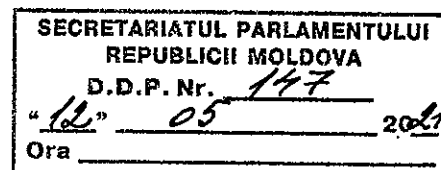
Anexă:

1. Proiectul de Hotărâre – 42 file;
2. Nota informativă – 3 file;
3. Materiale adiționale – 27 file.

Digitally signed by Sîrbu Serghei
Date: 2021.05.12 09:38:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Serghei Sîrbu
Deputat în Parlament

HOTĂRÂRE

privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr.56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1 – Hotărârea Parlamentului nr.56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 216-228 art. 354) se modifică după cum urmează:

1. În titlul, cuprinsul hotărârii, Anexa nr.1 și Anexa nr.3 numărul „2020” se substituie cu numărul „2022”.
2. Anexa nr.2 se expune în următoarea redacție: „

PLAN DE ACȚIUNI:

PILONUL I. PARLAMENTUL

Prioritatea I.1. Promovarea eticii deputaților							
Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Adoptarea Codului de etică și conduită a deputatului în Parlament	Trimestrul IV anul 2021	Parlamentul	Act normativ adoptat	Pagina web a Parlamentului, Monitorul Oficial	Etică	Mijloace bugetare
2	Instituirea funcției de Comisar pentru etică și crearea condițiilor pentru activitatea acestuia	Trimestrul I anul 2022	Parlamentul	Act normativ adoptat Concurs desfășurat Comisarul pentru etică desemnat	Pagina web a Parlamentului Monitorul Oficial	Etică	Mijloace bugetare
3	Elaborarea planurilor și a materialelor de instruire a deputaților cu privire la regulile de etică și conduită a deputatului în Parlament	Trimestrul anul 2022	Subdiviziunea Parlamentului responsabilă de etica și conduita deputatului, CNA, ANI	Plan de instruire elaborat, materiale de instruire elaborate	Pagina web a Parlamentului	Etică	Mijloace bugetare și surse externe de finanțare
4	Instruirea deputaților pe marginea Codului de etică și conduită a deputatului în Parlament	Trimestrul II anul 2022 – pentru deputații periodic (pentru deputații noi)	Subdiviziunea Parlamentului responsabilă de etica și conduita deputatului, CNA, ANI	100% deputați instruiți	Pagina web a Parlamentului	Etică	Mijloace bugetare și surse externe de finanțare
5	Întocmirea, prezentarea și publicarea pe pagina web a Parlamentului a raportului privind punerea în aplicare a Codului de etică și conduită a deputatului în Parlament	Trimestrul IV anul 2022	Subdiviziunea Parlamentului responsabilă de etica și conduita deputatului	Rapoarte publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Etică	Mijloace bugetare

Prioritatea I.2. Consolidarea controlului parlamentar

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
6	Aprobarea planurilor anuale de control parlamentar al autorităților independente și al legilor adoptate	Trimestrul I anul 2021, trimestrul I anul 2022	Comisiile permanente ale Parlamentului	Planurile anuale de control parlamentar din partea tuturor comisiilor permanente, publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
7	Întocmirea și publicarea anuală, pe pagina web a Parlamentului, a rapoartelor privind controalele parlamentare efectuate	Trimestrul I anul 2021, trimestrul I anul 2022.	Comisiile permanente ale Parlamentului	Rapoartele privind controalele parlamentare, publicate pe pagina web a Parlamentului. Progres în realizarea planurilor anuale de control parlamentar de cel puțin 75%	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
8	Aprobarea și publicarea pe pagina web a Parlamentului, la începutul fiecărei sesiuni Parlamentare, a listei de legi ce vor fi supuse controlului parlamentar (audieri, evaluări ex-post juridice și de impact)	Semestrial cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	Parlamentul (Biroul Permanent al Parlamentului)	Planurile de evaluare ex-post publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
9	Prezentarea în plenul Parlamentului a rezultatelor evaluărilor ex-post juridice și de impact asupra legilor supuse controlului parlamentar, conform Metodologiei de evaluare ex-post privind implementarea actelor legislative	Permanent cu raportarea anuală a indicatorilor de progres	Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului; Comisiile permanente ale Parlamentului;	Rapoartele privind evaluările ex-post de impact, publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
10	Prezentarea și audierea de către comisiile permanente responsabile și după caz în plenul Parlamentului, a rapoartelor anuale ale autorităților independente aflate sub control parlamentar	Permanent cu raportarea semestrială a indicatorilor de progres	Comisiile permanente ale Parlamentului	Audieri desfășurate; Rapoartele anuale ale autorităților, publicate pe paginile web a Parlamentului și ale autorităților. Problemele identificate în rapoartele discutate în cadrul audierilor și acțiunile întreprinse Recomandări formulate	Ordinea de zi a ședințelor Parlamentului; paginile web a Parlamentului și ale autorităților; rapoartele anuale	Transparență	Mijloace bugetare

Prioritatea I.3. Transparența procesului legislativ și expertiza anticorupție

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
11	Întocmirea și publicarea sintezei amendamentelor, propunerilor și obiectiilor înaintate de societatea civilă și alte părți interesate, inclusiv de deputați, pe marginea proiectelor de acte normative înainte de a doua lectură, inclusiv cu motivarea respingerii acestora	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	Comisiile permanente ale Parlamentului sesizate în fond	Sintezele amendamentelor, propunerilor și obiectiilor tuturor părților interesate, elaborate în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
12	Monitorizarea întocmirii și publicării sintezei amendamentelor, propunerilor și obiectiilor înaintate de societatea civilă și alte părți interesate, inclusiv de deputați, pe marginea proiectelor de acte	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	Biroul permanent al Parlamentului; Secretariatul Parlamentului	Rapoartele semestriale ale comisiilor permanente către Biroul permanent al Parlamentului cu privire la contribuțiile societății civile (numărul de organizații, lista proiectelor de lege pe marginea cărora au fost făcute propuneri,	Rapoartele semestriale ale comisiilor permanente; pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	normative înainte de a doua lectură			numărul de propuneri transmise și acceptate în sinteză), publicate pe pagina web a Parlamentului			
13	Dezvoltarea unei platforme informatice pentru îmbunătățirea monitorizării online a procesului legislativ, de la înregistrarea proiectului de lege în Parlament și pînă la adoptarea actului normativ	Trimestrul IV anul 2021	Parlamentul	Platforma informatică funcțională pe pagina web a Parlamentului; Numărul de accesări ale paginii web a Parlamentului după lansarea platformei informatice	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
14	Întocmirea de sinteze ale obiectivelor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor de acte normative și publicarea acestora pe pagina web a Parlamentului concomitent cu proiectele de legi înregistrate în Parlament	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	Autorii inițiativelor legislative; Secretariatul Parlamentului	Sintezele obiectivelor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor de legi publicate pe pagina web a Parlamentului	Pagina web a Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare
15	Monitorizarea procesului de întocmire și publicare a sintezei obiectivelor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție concomitent cu publicarea proiectelor de acte normative înregistrate în Parlament	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	Biroul permanent al Parlamentului; Secretariatul Parlamentului	Rapoartele semestriale ale Secretariatului Parlamentului către Biroul permanent al Parlamentului cu privire la prezentarea de către autorii inițiativelor legislative a sintezei pe marginea rapoartelor de expertiză anticorupție concomitent cu înregistrarea proiectelor de acte normative	Rapoartele semestriale ale Secretariatului Parlamentului	Transparență	Mijloace bugetare

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL II. GUVERNUL, SECTORUL PUBLIC ȘI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ**

Prioritatea II.1. Promovarea integrității în cadrul entităților publice

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Asigurarea angajării și promovării agenților publici pe bază de merit și de integritate profesională	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice; CNA; SIS	Numărul anunșurilor privind concursurile de angajare Numărul de agenți publici angajați prin concurs sau prin transfer de la alte entități publice; Numărul cazierelor de integritate solicitate de entitățile publice la angajare. Numărul de contestații depuse împotriva rezultatelor concursurilor organizate. Numărul de agenți publici angajați/reconfirmați în funcții ca urmare a verificării conform Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale Pagina web cariere.gov.md Paginile web ale entităților publice	Etică	Mijloace bugetare
2	Asigurarea respectării regimului de incompatibilități, de restricții în ierarhie și de limitare a publicității	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice ai căror agenți publici sînt subiecți ai declarării averilor și intereselor personale; ANI	Numărul de cazuri de incompatibilități și restricții în ierarhie atestate în entitățile publice; Numărul de cazuri de incompatibilități și restricții în ierarhie soluționate în entitățile publice; Numărul de sesizări la ANI cu privire la încălcarea regimului de incompatibilități și limitare a publicității; Numărul de persoane suspendate	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale; Raportul anual de activitate al ANI; Acte de constatare	Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instițuția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
3	Asigurarea respectării regimului declarării averilor și intereselor personale	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice ai căror agenți publici sînt subiecți ai declarării averilor și intereselor personale; ANI; CNA	<p>Personă responsabilă de actualizarea permanentă a Registrului electronic al subiecților declarării averii și a intereselor personale desemnată prin act normativ al conducătorului entității</p> <p>Numărul total al subiecților declarării averii și a intereselor personale, care activează în entitatea publică pe parcursul anului.</p> <p>Numărul total al subiecților declarării averii și a intereselor personale angajați/numiți/cu mandatele validate pe parcursul anului</p> <p>Numărul subiecților declarării averii și a intereselor personale ale căror mandat/raporturi de muncă sau de serviciu au încetat pe parcursul anului;</p> <p>Numărul sancțiunilor aplicate pentru nerespectarea prevederilor privind declararea averii și intereselor personale.</p>	<p>pe pagina web ANI;</p> <p>Paginile web ale entităților publice;</p> <p>Platforma electronică de depunere a declarațiilor de avere și interese personale.</p> <p>Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale.</p> <p>Pagina web a ANI; hotărârile instanțelor de judecată</p> <p>Raportul anual de activitate al ANI</p>	Etică Descurajare	Mijloace bugetare
4	Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese și neadmiterea favoritismului	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice ai căror angajați sînt subiecți ai declarării averilor și intereselor personale; ANI	<p>Personă responsabilă de ținerea Registrului de evidență a conflictelor de interese desemnată prin act normativ al conducătorului entității;</p> <p>Registrul de evidență a conflictelor de interese aprobat;</p> <p>Numărul conflictelor de interese</p>	<p>Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității</p>	Etică Descurajare	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instițuția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
5	Asigurarea respectării regimului cadourilor	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	<p>declarat în cadrul entităților publice. Numărul conflictelor de interese soluționate în cadrul entităților publice</p> <p>Numărul conflictelor de interese sesizate la ANI</p> <p>Numărul actelor de constatare ale ANI cu privire la conflictele de interese.</p> <p>Numărul actelor juridice, adoptate în situații de conflict de interese, anulate în instanța de judecată la solicitarea ANI.</p> <p>Numărul de dosare penale și contravenționale instrumentate privind conflictele de interese penale</p>	<p>profesionale;</p> <p>Raportul anual de activitate al ANI;</p> <p>Acte de constatare pe pagina web ANI;</p> <p>Paginile web ale entităților publice;</p>	Etică	Mijloace bugetare
				<p>Persoana responsabilă de ținerea Registrului cadourilor</p> <p>Ordin de creare a comisiei de evidență și evaluare a cadourilor</p> <p>Numărul cadourilor predate comisiilor de evidență și evaluare a cadourilor în cadrul entităților publice.</p> <p>Numărul și suma cadourilor răscumpărate în cadrul entităților publice.</p> <p>Numărul de cadouri inadmisibile, transmise CNA și numărul de dosare penale și contravenționale instrumentate.</p> <p>Registrele de evidență a cadourilor publicate pe paginile web ale entităților publice</p>	<p>Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale;</p> <p>Paginile web ale entităților publice</p>		

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
6	Asigurarea neadmiterii, denunțării și tratării influențelor necorespunzătoare	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	<p>Registrul de evidență a influențelor necorespunzătoare</p> <p>Persoana desemnată pentru ținerea registrului</p> <p>Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate, în cadrul entităților publice.</p> <p>Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare soluționate, în cadrul entităților publice</p> <p>Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate la CNA și SIS.</p>	<p>Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale</p>	Etică	Mijloace bugetare
7	Asigurarea neadmiterii și denunțării manifestărilor de corupție; protecția avertizorilor de integritate	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice; CNA OAP	<p>Numărul manifestărilor de corupție denunțate de către agenții publici conducătorilor entităților publice.</p> <p>Numărul manifestărilor de corupție denunțate de către agenții publici agenților anticorupție</p> <p>Mecanism intern, căi de comunicare și înregistrare a avertizărilor de integritate</p> <p>Persoana responsabilă de înregistrarea avertizărilor de integritate</p> <p>Registrul dezvăluirilor interne a practicilor ilegale (avertizărilor de integritate)</p> <p>Numărul avertizărilor de integritate depuse în cadrul entităților publice.</p> <p>Numărul avertizărilor de integritate transmise la CNA</p> <p>Numărul avertizorilor de integritate</p>	<p>Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale</p>	Protecție Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
8	Asigurarea intoleranței față de incidentele de integritate	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	<p>supuși protecției</p> <p>Numărul de sancțiuni disciplinare aplicate în cadrul entităților publice în legătură cu incidentele de integritate admise de agenții publici.</p> <p>Numărul sesizărilor depuse de către conducătorii entităților publice la autoritățile anticorupție cu privire la incidentele de integritate ce constituie infracțiuni și contravenții.</p> <p>Numărul de suspendări din funcții ale agenților publici inculpați pentru infracțiuni de corupție sau conexe corupției</p>	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale	etică Descurajare	Mijloace bugetare
9	Asigurarea respectării transparenței în procesul decizional	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice; CS	<p>Lista părților interesate elaborată și publicată pe pagina web a entității publice;</p> <p>Rapoartele anuale privind transparența în procesul decizional publicate pe paginile web ale entităților publice;</p> <p>Raportul anual al Cancelariei de Stat privind transparența decizională în cadrul APC;</p>	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale; Paginile web ale autorităților publice; Pagina web a Cancelariei de Stat	Transparență	Mijloace bugetare
10	Asigurarea respectării accesului la informații de interes public	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	<p>Persoanele responsabile de accesul la informații de interes public, desemnate în cadrul autorităților.</p> <p>Numărul de solicitări de acces la informații, transmise anual entităților publice.</p>	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instătuția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
11	Asigurarea gestionării transparente și responsabile a patrimoniului public și a asistenței externe	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice; MF; AAP ANSC	<p>Numărul de refuzuri de acces la informații.</p> <p>Numărul contestațiilor depuse anual în instanța de judecată împotriva refuzului entităților publice de a oferi acces la informații.</p> <p>Numărul de hotărâri adoptate anual de instanțele de judecată privind obligarea entităților publice de a oferi informațiile solicitate</p> <p>Raport privind gestionarea patrimoniului entităților publice publicată.</p> <p>Informația privind atragerea și gestionarea asistenței externe, publicată.</p> <p>Raport final de proiect/program publicat pe Platforma de Gestionare a Asistenței Externe</p> <p>Cartele de audit intern, planurile strategice și planurile anuale ale activității de audit, aprobate de către entitățile publice.</p> <p>Declarațiile de răspundere managerială, publicate pe paginile web ale entităților publice.</p> <p>Raportul anual consolidat privind controlul financiar public intern, prezentat la Guvern.</p> <p>Planurile anuale și trimestriale de achiziții publice ale entităților publice, publicate pe paginile lor web oficiale.</p>	<p>integrității profesionale</p> <p>Paginile web ale autorităților publice</p>	Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
12	Asigurarea implementării și respectării normelor de etică și deontologie	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	<p>Rapoartele trimestriale și anuale de activitate ale Agenției de Achiziții Publice privind achizițiile publice efectuate și publicate pe pagina web; Numărul documentațiilor de atribuire și rezultatelor procedurilor de achiziții publice contestate la Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor și în instanțele de judecată și rezultatele examinării</p> <p>Misiuni de audit intern pe orizontală, desfășurate conform domeniilor de activitate comune.</p> <p>Misiuni de evaluare externă a calității activității de audit intern efectuate.</p>	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-caziera integrității profesionale; Paginile web ale entităților publice	Etică Educare	Mijloace bugetare
13	Asigurarea respectării regimului de restricții și limitări în legătură cu	Permanent, cu verificarea anuală a	Entitățile publice ANI	<p>Adoptarea codurilor de etică și deontologie pentru entitățile publice care nu au astfel de coduri.</p> <p>Planurile anuale de instruire, inclusiv de instruire continuă, aprobate.</p> <p>Numărul de instruiți și de agenți publici instruiți cu privire la normele de etică și deontologie.</p> <p>Numărul de sesizări referitor la conduita lipsită de etică a agenților publici recepționate</p> <p>Numărul de cazuri de încălcare a normelor de etică și deontologie, sancționate disciplinar.</p>	Platforma electronică de asigurare a	Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și migrarea agenților publici în sectorul privat (pantufraj)	indicatorilor de progres		Numărul ofertelor de muncă sau de angajare oferite agenților publici în cadrul organizațiilor comerciale, comunicate de către agenții publici înainte de încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu. Numărul de contracte comerciale refuzate anual de către entitățile publice din motivul că în organizațiile comerciale activează persoane care, pe parcursul ultimului an, au fost agenți publici în cadrul entităților publice Numărul anchetelor de serviciu/procedurilor disciplinare/cauzelor contravenționale pornite în privința agenților publici urmare a neraportării ofertelor de muncă/serviciu; Numărul sancțiunilor disciplinare/contravenționale aplicate;	integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale; Raportul anual de activitate al ANI; Actele de constatare pe pagina web a ANI		
14	Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile publice	Registrele riscurilor, care includ și riscurile de corupție, elaborate de către entitățile publice. Completarea registrului riscurilor cu riscurile de corupție după incidentele de integritate din cadrul entităților publice. Raportul privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor, elaborat anual	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și e-cazierul integrității profesionale	etică	Mijloace bugetare
15	Instruirea agenților publici și a conducătorilor	Permanent, cu verificarea	CNA; entitățile publice;	Numărul de solicitări de instruire cu privire la rigurile de integritate	Confirmări ale instituțiilor	Educare etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	entităților publice cu privire la rigorile de integritate instituțională	anuală a indicatorilor de progres	Academia de Administrare Publică; INJ ANI	instituțională recepționat; Numărul de instruirii anuale realizate în baza solicitărilor transmise; Numărul de agenți publici instruiți; Numărul persoanelor responsabile din entitățile publice de raportare în domeniul integrității instruiți Conducătorii și agenții publici a cel puțin 75% dintre entitățile publice instruiți.	responsabile – agenda, listele participanților, evaluarea instruirilor etc.		
16	Instruirea responsabililor de elaborarea proiectelor de acte normative cu privire la evitarea riscurilor de corupție la elaborarea proiectelor	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; entitățile publice; Academia de Administrare Publică	Numărul instruirilor desfășurate; Numărul agenților publici responsabili de elaborări instruiți; Numărul solicitărilor de instruire cu privire la evitarea riscurilor de corupție la elaborarea proiectelor.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele participanților, evaluarea instruirilor etc.	Educare Etică	Mijloace bugetare
17	Instruirea agenților publici și a conducătorilor entităților publice cu privire la cadrul normativ referitor la evaluarea integrității instituționale	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; entitățile publice	Numărul instruirilor desfășurate; Numărul conducătorilor și al agenților publici instruiți; Numărul solicitărilor de instruire cu privire la evaluarea integrității instituționale.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele participanților, evaluarea instruirilor etc.	Educare Etică	Mijloace bugetare
18	Instruirea conducătorilor entităților publice cu privire la managementul riscurilor instituționale de corupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; entitățile publice	Numărul instruirilor desfășurate; Numărul agenților publici instruiți; Numărul solicitărilor de instruire cu privire la managementul riscurilor instituționale de corupție.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele participanților, evaluarea instruirilor etc.	Educare Etică	Mijloace bugetare

Prioritatea II.2. Abordarea sectorială a corupției

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
19	Asigurarea continuității implementării planurilor sectoriale/locale anticorupție	Trimestrul II al anului 2021	SV SFS MF APP MADRM MSMPS MECC MAI APL (nivelul II)	Planul sectorial anticorupție elaborat, aprobat și publicat pe pagina web Raport semestrial privind implementarea planului sectorial, publicat pe pagina web și transmis către CNA	Pagina web a autorităților responsabile	Etică Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Prioritatea II.3. Transparență și responsabilitate în fața cetățenilor

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
20	Crearea unei platforme electronice a Guvernului ce ar permite monitorizarea externă a fluxului de proiecte de acte normative, precum și accesul publicului la proiectele respective și la materialele aferente din momentul transmiterii lor la Guvern	Trimestrul II anul 2022	CS; STISC; Agenția de Guvernare Electronică; MJ	Platforma electronică ce permite monitorizarea externă a fluxului de proiecte de acte normative integrată pe pagina web oficială a Guvernului după consultarea societății civile asupra caracterului prietenos pentru utilizator funcțională	Pagina web a Guvernului	Transparență	Mijloace bugetare
21	Extinderea listei de servicii publice prestate prin intermediul platformei electronice www.servicii.gov.md	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Entitățile prestatoare de servicii; Agenția de Guvernare Electronică;	Numărul de servicii publice noi prestate prin intermediul platformei electronice www.servicii.gov.md , lansate anual. Numărul de servicii publice integrate cu Serviciul MPay	Platforma www.servicii.gov.md	Transparență Protecție	Mijloace bugetare

22	Revizuirea și aprobarea modificărilor la Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative în sensul instituirii obligativității efectuării expertizei anticorupție asupra proiectului actului normativ definitivat	Trimestrul II al anului 2021	MJ, CNA	Act normativ adoptat	Monitorul Oficial al RM	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare
23	Transmiterea tuturor proiectelor de acte normative pasibile de expertiza anticorupție, după definitivarea proiectelor în urma avizării, la CNA pentru efectuarea expertizei anticorupție	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	entitățile publice	Numărul proiectelor de acte normative pasibile de expertiza anticorupție, aprobate de Guvern Numărul proiectelor de acte normative pasibile de expertiza anticorupție, aprobate de Guvern, supuse în prealabil acestei expertize	Pagina web a Guvernului /Ordinea de zi a ședințelor Guvernului; pagina web a CNA/ Raportare de expertiză anticorupție/	Transparență	Mijloace bugetare
24	Întocmirea sintezei obiectiilor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor de acte normative și publicarea ei pe pagina web a executivului concomitent cu publicarea proiectelor transmise la Guvern spre aprobare	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	entitățile publice; CS	Sintezele obiectiilor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor de acte normative, publicate pe pagina web a Guvernului	Pagina web a Guvernului	Transparență	Mijloace bugetare
25	Asigurarea adoptării proiectelor de acte normative, pasibile de expertiza anticorupție obligatorie, doar după supunerea acestora expertizei anticorupție	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	CS	Rapoartele semestriale ale Cancelariei de Stat cu privire la prezentarea de către autorii proiectelor de acte normative, a sintezei pe marginea rapoartelor de expertiză anticorupție, concomitent cu înregistrarea proiectelor respective	Pagina web a Guvernului /Ordinea de zi a ședințelor Guvernului/	Transparență	Mijloace bugetare

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL III. JUSTIȚIA ȘI AUTORITĂȚILE ANTICORUPȚIE**

Prioritatea III.1. Integritatea autorităților anticorupție și a organelor de ocrotire a normelor de drept

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Instruirea inițială și continuă (fiecare 2 ani) a poligrafologilor angajați să-i testeze pe candidații la funcțiile de judecător, procuror, pe angajații CNA, SIS, MAI și SV, ANI, atestarea și înregistrarea acestora conform procedurii stabilite.	Trimestrul I anul 2022	; CNA; SIS; CSM; CSP; MAI; SV; ANI; Comisia de stat pentru testări cu utilizarea poliagrafului	Cel puțin cîte un poligrafolog instruit atestat și înregistrat în cadrul CNA, SIS, MAI și SV CSM; CSP; ANI;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile (certIFICATELE de instruire) Confirmări din partea Comisiei de stat pentru testări cu utilizarea poliagrafului	Descurajare	Mijloace bugetare
2	Dotarea cu aparate poliograf a CSM, SV și MAI	Trimestrul I anul 2022	CSM; CSP; SV; MAI	Cel puțin un aparat poliograf pentru CSM și cel puțin 2 aparate poliograf pentru SV și cel puțin 4 aparate poliograf pentru MAI	Confirmări din partea instituțiilor responsabile privind amenajarea sălilor și instalarea aparatelor poliograf	Descurajare	Mijloace bugetare
3	Monitorizarea stilului de viață al angajaților CNA, MAI și SV în vederea stabilirii corespunderii nivelului de trai cu nivelul veniturilor legale al acestora, cât și al persoanelor cu care duc un trai comun	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	CNA; MAI; SV	Număr de persoane monitorizate Număr de rapoarte întocmite Număr persoane sancționate	Confirmări din partea instituțiilor responsabile Rapoartele de monitorizare a stilului de viață	Descurajare	Mijloace bugetare
4	Instruirea angajaților subdiviziunilor de securitate internă ale CNA, MAI	Trimestrul IV anul 2021	CNA, MAI,	Instruirea angajaților subdiviziunilor de	Confirmări din partea instituțiilor	Descurajare	Mijloace bugetare

	și SV în vederea îmbunătățirii practicilor de monitorizare a stilului de viață al angajaților		SV	securitate internă ale CNA, MAI și SV, asigurată	responsabilele cu privire la instruirile desfășurate; Agenda instruirilor Numărul/lista persoanelor instruite	
--	---	--	----	--	---	--

Prioritatea III.2. Eficiența justiției și a autorităților anticorupție

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
5	Examinarea oportunității instituirii instanțelor/completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției	Trimestrul I al anului 2021	CNA MJ CSM CSJ	Studiu privind oportunitatea instituirii instanțelor/completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției, realizat Recomandări formulate Dezbatere publică a studiului realizată.	Pagina web a CNA, CSM, CSJ	Descurajare	Mijloace bugetare/surse externă de finanțare
6	Instituirea instanțelor/completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției	Trimestrul II anul 2022	MJ; CSM; CSJ Parlamentul;	Proiect de lege elaborat și adoptat de Guvern și Parlament, ce conține mecanismul și procedura de selecție a judecătorilor, precum și criteriile de integritate și de salarizare sporite pentru acești judecători. Instanță sau, după caz, complete de judecată specializate funcționale	Monitorul Oficial al RM	Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
7	Asigurarea instanțelor/completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției cu resurse umane, tehnice și financiare suficiente, în conformitate cu prevederile legale ce reglementează statutul judecătorilor din aceste instanțe/complete de judecată	Trimestrul III anul 2022	CSM; MJ; MF Parlamentul;	Bugetul suficient aprobat și mijloacele tehnice necesare disponibile pentru activitatea instanțelor/completelor specializate de judecată pentru examinarea dosarelor pe fapte de corupție și conexe corupției	Confirmări din partea instituțiilor responsabile	Descurajare	Mijloace bugetare
8	Asigurarea Procuraturii Anticorupție cu resurse umane, tehnice și financiare suficiente în conformitate cu prevederile Legii nr. 159/2016 cu privire la procuraturile specializate	Trimestrul II anul 2021, trimestrul II anul 2022	Parlamentul; MF; PG	Bugetul suficient aprobat și mijloacele tehnice necesare disponibile pentru activitatea Procuraturii Anticorupție	Confirmări din partea instituțiilor responsabile	Descurajare	Mijloace bugetare
9	Asigurarea funcționalității platformei electronice de depunere a declarațiilor de avere și interese personale	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	ANI	Platforma electronică de depunere a declarațiilor de avere și interese personale, funcțională; Numărul de semnături electronice transmise tuturor subiecților declarării averilor și intereselor personale; Numărul de subiecți ai declarării instruiți cu privire la depunerea în format electronic a declarațiilor;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile Raportul anual de activitate al ANI	Descurajare Transparență	Surse de finanțare externe disponibile (proiectul susținut de Banca Mondială pentru elaborarea sistemului informațional e-declarare)

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				<p>Numărul de subiecți ai declarării care și-au depus declarațiile prin intermediul platformei electronice în momentul angajării/numirii/validării mandatului;</p> <p>Numărul de subiecți declarării care și-au depus declarațiile anuale prin intermediul platformei electronice;</p> <p>Numărul de subiecți ai declarării care și-au depus declarațiile prin intermediul platformei electronice la încetarea mandatului/raporturilor de muncă sau de serviciu</p> <p>Numărul de subiecți ai declarării care nu au depus declarațiile prin intermediul platformei electronice, în conformitate cu prevederile cadrului normativ</p> <p>Numărul actelor de constatare ale ANI privind existența averii nejustificate.</p> <p>Numărul de dosare penale și contravenționale instrumentate privind</p>			

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
10	Asigurarea auditului sistemului informațional automatizat e-Integritate	Trimestrul IV 2021	ANI Agenția de Guvernare Electronică	Raport de audit elaborat și publicat	Pagina web a Agenției de Guvernare Electronică Pagina web a Autorității Naționale de Integritate	Descurajare	Mijloace bugetare/asistența externă
11	Efectuarea unor analize strategice și operaționale în vederea identificării cazurilor de îmbogățire ilicită, conflicte de interese, delapidare a proprietății publice și a fondurilor din asistența externă	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	CNA; ANI	Numărul de analize publicate pe pagina web a CNA. Numărul de analize publicate pe pagina web a ANI. Numărul de cazuri investigate/dosare inițiate ca urmare a acestor analize	Pagina web a CNA. Pagina web a ANI. Hotărârile instanțelor de judecată	Descurajare	Mijloace bugetare
12	Realizare unui studiu a tuturor cauzelor penale pentru fapte de corupție și conexe corupției cu sentințe devenite irevocabile în perioada 2019-2020	Trimestrul II 2022	CSJ; PA; CNA; UARM	Studiu elaborat și publicat pe paginile web ale CSJ PG/PA, și CNA, UARM Lista de recomandări formulate	Paginile web ale CSJ, PG/PA și CNA, UARM	Descurajare	Mijloace bugetare
13	Elaborarea recomandărilor de unificare a practicii judiciare în cauzele penale pentru fapte de corupție și conexe corupției în baza studiilor realizate	Trimestrul III anul 2022	CSJ PA CNA	Studiu/analiză elaborată Hotărâre explicativă a Plenului elaborată Recomandări formulate	Pagina web a CSJ, CNA, PG/PA și ANI	Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
14	Evaluarea actelor normative aferente instituției avertizorilor de integritate prin prisma conformării standardelor europene	Trimestrul IV al 2021	CNA, OAP	Raport de evaluare elaborat și publicat Numărul de recomandări formulate.	Paginile web ale CNA și OAP	Protecție Etică	Mijloace bugetare; Asistență externă
15	Elaborarea actelor normative aferente instituției avertizorilor de integritate, inclusiv a modificărilor la Legea 122/2018 privind avertizorii de integritate în vederea asigurării conformării lor cu standardele europene	Trimestrul IV al 2022	Parlamentul Guvernul CNA, OAP, MJ	Proiecte de act normativ elaborate și adoptate	Monitorul Oficial al RM	Protecție Etică	Mijloace bugetare; Asistență externă
16	Implementarea platformei electronice Call Center pentru Linia Națională Anticorupție în vederea optimizării recepționării și evidenței apelurilor recepționate.	Trimestrul IV al anului 2021.	Centrul Național Anticorupție (DC)	Platforma electronică funcțională. Volumul apelurilor recepționate.	Platforma electronică de recepționare și evidență a apelurilor la LNA	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare/surse externe de finanțare.
17	Publicarea rapoartelor de activitate anuală a Procuraturii Anticorupție	Trimestrul I anul 2021, trimestrul I anul 2022	PG	2 rapoarte de activitate anuală publicate pe pagina web a PG/PA	Pagina web a PG/PA	Transparență	Mijloace bugetare
18	Publicarea rapoartelor de activitate anuală a Centrului Național Anticorupție	Trimestrul I anul 2021, trimestrul I anul 2022	CNA	2 rapoarte de activitate anuală publicate pe pagina web a CNA	Pagina web a CNA	Transparență	Mijloace bugetare
19	Publicarea rapoartelor anuale privind activitățile anticorupție ale Ministerului Afacerilor Interne	Trimestrul I anul 2021, trimestrul I anul 2022	MAI	2 rapoarte anuale privind activitățile anticorupție, publicate pe pagina web a MAI	Pagina web a MAI	Transparență	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
20	Publicarea rapoartelor de activitate anuală a Autorității Naționale de Integritate	Trimestrul I anul 2021, trimestrul I anul 2022	ANI	2 rapoarte de activitate anuală publicate pe pagina web a ANI	Pagina web a ANI	Transparență	Mijloace bugetare
21	Asigurarea asistenței și a cooperării efective cu instituțiile și organismele relevante ale UE, inclusiv cu Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) în cazul controalelor și al inspecțiilor la fața locului legate de gestionarea și controlul fondurilor UE, care să se realizeze în conformitate cu normele și procedurile aplicabile.	Permanent cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA	Numărul de colaborări cu OLAF și alte instituții și organismele relevante ale UE	Correspondența dintre CNA, instituțiile și organismele relevante ale UE, precum și alte documente întocmite în cadrul colaborărilor, după caz.	Descurajare	Mijloace bugetare/surse externă de finanțare
22	Intensificarea colaborării cu Banca Europeană de Investiții în ceea ce privește schimbul de informații în cadrul investigațiilor privind practicile frauduloase și neconforme și asigurarea îndeplinirii obiectivelor și tratarea cazurilor de interes comun.	Permanent cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA	Numărul de colaborări cu BEI	Correspondența dintre CNA și BEI, precum și alte documente întocmite în cadrul colaborărilor, după caz.	Descurajare	Mijloace bugetare/surse externă de finanțare

Prioritatea III.3. Consolidarea măsurilor educative și de prevenire a corupției

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
23	Elaborarea cursurilor de instruire anticorupție și de promovare a integrității și plasarea lor pe platforma guvernamentală de instruire la distanță (e-Learning)	Trimestrul IV anul 2021 – pentru platforma CNA; trimestrul IV anul 2022 – pentru platforma ANI	CNA; ANI	Elaborarea de către CNA a cursurilor de instruire anticorupție și de promovare a integrității (pe subiecte de promovare a standardelor de integritate și anticorupție), Elaborarea de către ANI a cursurilor de instruire anticorupție și de promovare a integrității (pe subiecte de verificare a averilor, intereselor personale, incompatibilităților și restricțiilor) Cursurile de instruire anticorupție și de promovare a integrității plasate și funcționale pe Platforma guvernamentală de instruire la distanță (e-Learning)	Pagina web a CNA; pagina web a ANI	Educație etică	Surse de finanțare externe disponibile (Proiectul PNUD implementat cu susținerea Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei) – pentru platforma CNA; mijloace bugetare – pentru platforma ANI
24	Instruirea elevilor și studenților în spiritul integrității și intolanței față de corupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; MECC	Cel puțin 5 instruiți desfășurate anual, în spiritul integrității și intolanței față de corupție, realizate, Cel puțin 200 de elevi și studenți instruiți anual în spiritul integrității și intolanței față de corupție.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, etc.	Educație	Mijloace bugetare
25	Instruirea reprezentanților sectorului privat cu privire la etica relațiilor comerciale, controlul	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	MEI; CCI; CNA;	Cel puțin 5 instruiți desfășurate anual a reprezentanților mediului de afaceri, realizate, Cel puțin 100 de reprezentanți ai mediului de afaceri instruiți	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți,	Educație etică Transparență	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	intern și transparența afacerilor cu statul.			anual cu privire la etica relațiilor comerciale, controlul intern și transparența afacerilor cu statul	etc.		
26	Instruirea reprezentanților publice centrale și locale privind mecanismul de realizarea a expertizei anticorupție	Trimestrul IV al anului 2021	CNA	Agenda instruirii elaborată; Cel puțin 5 instruirii a agenților publici desfășurate anual; Cel puțin 100 agenți publici instruiți.	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, etc.	Educare Descurajare	Mijloace bugetare
27	Instruirea conducătorilor instanțelor de judecată și procuraturilor și a managerilor operaționali cu privire la managementul riscurilor de corupție.	Trimestrul IV an. 2022	CNA INJ	Curriculum pentru cursul "Managementul riscurilor de corupție", elaborat; Cel puțin 4 cursuri de instruire efectuate Cel puțin 100 persoane instruite (reprezentanți ai instanțelor de judecată, procuraturilor)	Confirmare din partea instituțiilor responsabile Paginile web ale CNA și INJ Agenda Lista participanților	Educare etică	Mijloace bugetare
28	Lansarea și implementarea platformei electronice de asigurare a integrității instituționale și de evidență a e-cazierului de integritate profesională	Trimestrul IV anul 2021 – pentru lansarea platformei și pentru conectarea entităților publice	CNA; entitățile publice	Platforma electronică de asigurare a integrității instituționale și de evidență a e-cazierului de integritate profesională, operațională. CNA apt să monitorizeze electronic respectarea cerințelor de integritate profesională și instituțională în cadrul entităților publice. Entitățile publice consultate on-line cu privire la corectitudinea respectării cerințelor de integritate profesională și instituțională	Confirmări din partea instituțiilor responsabile; pagina web a CNA	Descurajare etică Protecție	Surse de finanțare externe disponibile (Proiectul PNUD implementat cu susținerea Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei) – pentru platforma CNA

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
29	Evaluarea integrității instituționale și adoptarea planurilor de integritate	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; entitățile publice	Cel puțin 4 (5) rapoarte pe an de evaluare a integrității instituționale, publicate pe pagina web a CNA. Cel puțin 4 (5) Planuri de integritate publicate pe paginile web ale entităților publice evaluate. Numărul de agenți publici și, după caz, conducători ai entităților publice, sancționați disciplinar pentru lipsă de integritate profesională și instituțională	Pagina web a CNA; paginile web ale entităților publice evaluate	Descurajare etică	Mijloace bugetare
30	Efectuarea de către CNA a expertizei anticorupție a proiectelor de acte normative în condițiile Legii integrității nr.82/2017 și ale noii Metodologii privind efectuarea expertizei anticorupție	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA	Numărul de rapoarte de expertiză anticorupție publicate pe pagina web a CNA	Pagina web a CNA	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare
31	Publicarea și prezentarea unor cercetări cu privire la constatările expertizei anticorupție efectuate de către CNA	Trimestrul II 2021	CNA	Studiu privind tendințele negative asociate procesului de promovare a proiectelor de acte normative, de promovare a unor interese private în detrimentul interesului public, stabilite în cadrul expertizelor anticorupție efectuate de către CNA, elaborat și publicat pe pagina web a	Pagina web a CNA	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				CNA, Prezentarea publică pe marginea Studiului organizată			

Prioritatea III.4. Recuperarea bunurilor infracționale

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
32	Elaborarea mecanismului de coordonare în procesul de recuperare a bunurilor infracționale	Trimestrul IV anul 2022	PG, CNA, MAI, SV, SFS	Mecanism de coordonare în procesul de recuperare a bunurilor infracționale elaborat și funcțional	Confirmări oferite de instituțiile responsabile	Recuperare	Mijloace bugetare
33	Crearea bazei de date pentru evidența bunurilor infracționale indisponibilizate, sechestrate sau confiscate	Trimestrul IV anul 2022	PG, CNA, MAI, SV, SFS	Concept tehnic al Sistemului informațional automatizat "Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate" elaborat Regulamentul Sistemului informațional automatizat "Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate" elaborat Baza de date dezvoltată.	Confirmări oferite de instituțiile responsabile Monitorul Oficial	Recuperare	Mijloace bugetare /Surse de finanțare externe disponibile
34	Înaintarea acțiunilor în regres împotriva agenților publici condamnați pentru infracțiuni de corupție	Permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres	PG; MJ Procuratura anticorupție	Acțiunile de regres înaintate; Hotărârile în privința agenților publici condamnați pentru infracțiuni de corupție pronunțate; Volumul de mijloace financiare recuperate ca urmare a acțiunilor în	Confirmări din partea instituțiilor responsabile	Recuperare	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
35	Instruirea actorilor din sistemul justiției (ofițeri de urmărire penală, procurori și judecători) cu privire la procedurile de recuperare a bunurilor infracționale, inclusiv cu privire la sechestrarea și confiscarea specială și extinsă, precum și cu privire la cooperarea juridică internațională	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; INJ	regres de la agenții publici condamnați pentru infracțiuni de corupție Plan de instruire elaborat. Cel puțin 100 ofițeri de urmărire penală, procurori și judecători instruiți anual	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Recuperare	Mijloace bugetare /Surse de finanțare externe disponibile

Prioritatea III.5. Despăgubirea victimelor corupției

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
36	Campanie de sensibilizare a victimelor corupției cu privire la dreptul lor de a obține despăgubiri	Trimestrul II anul 2022 –	CNA	Spoturi audio-video sau grafice, dezvoltate și plasate pe posturile de TV, radio și pe rețelele de socializare	Emisia posturilor de TV și radio, postările pe rețelele de socializare	Recuperare Protecție	Mijloace bugetare
37	Elaborarea și promovarea unor ghiduri pentru victimele corupției privind procedurile de obținere a despăgubirilor	Trimestrul II anul 2022	CNA; PA; CNAJGS; CSJ	Cel puțin un ghid elaborat și promovat de către procurori și avocații publici	Paginile web ale instituțiilor responsabile Rețele de socializare Mass-media	Recuperare Protecție	Mijloace bugetare
38	Instruirea avocaților cu privire la asistența juridică acordată victimelor și părților vătămate în cadrul procedurilor penale privind infracțiunile de corupție și conexe corupției	Trimestrul II anul 2022	CNA; UA; CNAJGS	Curriculum de instruire elaborat; Cel puțin 4 cursuri de instruire desfășurate Cel puțin 100 avocați instruiți	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Recuperare Protecție	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
39	Înaintarea acțiunilor de regres în interesul statului pe dosarele privind infracțiuni de corupție și conexe corupției	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	PA	Numărul de acțiuni în regres înaintate/acceptate; volumul despăgubirilor solicitate; Numărul de decizii finale ale instanțelor de judecată și volumul sumelor recuperate	Hotărârile instanțelor de judecată Rapoartele Ministerului Finanțelor/Procuraturii Generale	Recuperare Protecție	Mijloace bugetare

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL IV. COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ ȘI PARTIDELE POLITICE**

Prioritatea IV.1. Transparența finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Publicarea în format deschis (cu posibila reutilizare) a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, prin crearea unui modul electronic actualizat periodic	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CEC	Modul electronic funcțional. Rapoartele financiare ale partidelor politice publicate pe pagina web a CEC prin intermediul modului; Rapoartele financiare ale concurenților electorali privind veniturile și cheltuielile în campaniile electorale, inclusiv ale candidaților independenți în cadrul alegerilor locale – publicate pe pagina web a CEC prin intermediul modului	Pagina web a CEC	Transparență	Mijloace bugetare
2	Instruirea subiecților implicați în/interesați de gestionarea resurselor financiare ale partidelor politice și	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de	CEC;	Plan și materiale de instruire elaborate. Cel puțin 3 instruirii realizate anual cel puțin 50 persoane instruite anual	Pagina web a CEC Lista participanților,	Educare Transparență	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	campaniilor electorale	progres			agenda instruirilor		
3	Publicarea de către CEC a rapoartelor anuale privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și în perioada electorală	trimestrul II anul 2021, trimestrul II anul 2022	CEC	Rapoartele anuale publicate pe pagina web a CEC	Pagina web a CEC	Transparență	Mijloace bugetare
4	Publicarea rapoartelor anuale de activitate ale CEC	Annual, în termen de 24 de ore după aprobarea acestora	CEC	Rapoartele anuale publicate pe pagina web a CEC	Pagina web a CEC	Transparență	Mijloace bugetare

Prioritatea IV.2. Controlul eficient al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
5	Dezvoltarea și asigurarea funcționării mecanismului de asigurare a accesului facilitat al publicului la informațiile privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și prezentarea eficientă a rapoartelor financiare prin intermediul modului „Control Financiar	trimestrul II anul 2021, trimestrul II anul 2022 – pentru publicarea rapoartelor	CEC	Metodologie de monitorizare, elaborată. Informația privind rapoartele financiare ale activității curente a partidelor politice și a rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale, publicată. Rapoartele anuale de monitorizare publicate. Recomandări implementate, inclusiv în cazurile de eludare de către partide a regulilor de finanțare a partidelor politice prin	Pagina web a CEC	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare, surse de finanțare externe disponibile

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
6	Consolidarea și dezvoltarea cunoștințelor profesionale ale membrilor și funcționarilor CEC în domeniul controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CEC	desfășurarea unor activități în perioada preelectorală, Modulul „Control financiar” dezvoltat. Cel puțin 2 vizite de studiu anual pentru identificarea și implementarea celor mai bune practici în domeniu, realizate	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Transparență Descurajare Educare	Mijloace bugetare
7	Revizuirea cadrului normativ în vederea stabilirii răspunderii proporționale și echitabile pentru încălcarea regulilor de finanțare a partidelor politice și campaniilor electorale	Trimestrul III anul 2021 – pentru elaborarea proiectului; trimestrul II anul 2022 – pentru adoptarea cadrului normativ	CEC; MF; CNA; CC; Parlamentul	Propuneri de modificare a cadrului normativ elaborate și înaintate organului legislativ. Proiect de act normativ elaborat. Act normativ adoptat	Pagina web a CEC; Pagina web a Parlamentului Monitorul Oficial al RM	Descurajare	Mijloace bugetare
8	Verificarea și publicarea rapoartelor de audit privind gestiunea financiară a partidelor politice	Trimestrul I anul 2022 (cel puțin o dată la 3 ani)	CEC; CC	Rapoartele de audit privind gestiunea financiară a partidelor politice, publicate. Actele de verificare a rapoartelor de audit, publicate	Pagina web a CEC; Pagina web a CC	Descurajare	Mijloace bugetare
9	Clarificarea responsabilității și a rolului părților interesate/	Trimestrul III anul 2021 –	CEC; Parlamentul	Propuneri de modificare a cadrului normativ	Pagina web a CEC;	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	observatorilor în perioadele interelectorale, inclusiv a drepturilor acestora în contextul monitorizării modului de finanțare a partidelor politice	pentru elaborarea proiectului; trimestrul I anul 2022 – pentru adoptarea actului normativ		elaborate și înaintate organului legislativ Proiect de modificare a cadrului normativ elaborat. Cadru normativ adoptat	Pagina web a Parlamentului Monitorul Oficial al RM		
10	Dezvoltarea normelor metodologice și instruirea ofițerilor de urmărire penală, a procurorilor și a judecătorilor în vederea examinării dosarelor privind finanțarea partidelor și campaniilor electorale, a cauzelor de corupere a alegătorilor și de utilizare a resurselor administrative	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	PG; CSM; CNA; MAI; CEC; INJ	Normele metodologice recomandate dezvoltate; curriculum de instruire elaborat; Cel puțin 3 cursuri de instruire desfășurate anual; Cel puțin 50 de ofițeri de urmărire penală, procurori și judecători instruiți;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Descurajare	Mijloace bugetare
11	Instruirea funcționarilor electorali privind modalitățile de identificare și de sesizare a încălcărilor privind coruperea alegătorilor și utilizarea resurselor administrative	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CEC; CICDE; PA; CNA; MAI;	Plan și materiale de instruire elaborate/Ghiduri; Cel puțin 4 cursuri de instruire desfășurate anual; Cel puțin 50 persoane instruite anual;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Descurajare Educare	Mijloace bugetare
12	Instruirea membrilor partidelor politice și altor grupuri de beneficiari interesați privind integritatea politică/electorală	Trimestrul II al anului 2021 Trimestrul II al anului 2022	CICDE	Plan și materiale de instruire elaborate. Cursuri de instruire desfășurate;	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de	Descurajare Educare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
				Cel puțin 75 persoane instruite.	participanți, evaluarea instruirilor etc.		

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL V. CURTEA DE CONTURI**

Prioritatea V.1. Transparența activității Curții de Conturi

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Selectarea de către Parlament a organizației de audit pentru auditarea situațiilor financiare	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Parlament	Procedură de achiziții finalizată	Registrul de Stat al achizițiilor publice	Transparență	Mijloace bugetare
2	Realizarea misiunii de audit al CC, întocmirea și publicarea raportului de audit financiar al Curții de Conturi	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Parlamentul; CC	Raportul de audit al rapoartelor financiare anuale ale Curții de Conturi publicate pe paginile web a Curții de Conturi și a Parlamentului	Paginile web a CC și a Parlamentului Paginile oficiale ale CEC pe rețelele de socializare	Transparență	Mijloace bugetare
3	Publicarea de rapoarte privind mersul implementării recomandărilor din raportul de audit al rapoartelor financiare ale Curții de Conturi	În conformitate cu planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor formulate în raportul de audit extern a situațiilor financiare a Curții de Conturi, cu raportarea anuală	CC	Numărul rapoartelor privind implementarea recomandărilor din raportul de audit al rapoartelor financiare ale Curții de Conturi publicat pe pagina web a Curții de Conturi	Pagina web a CC	Transparență	Mijloace bugetare
4	Consultarea societății civile înainte de aprobarea planurilor și programelor anuale de audit al Curții de Conturi pentru anul	trimestrul III anul 2021, trimestrul III anul 2022	CC	Cel puțin 4 debateri publice organizate de Curtea de Conturi cu reprezentanți ai societății	Pagina web a CC	Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
	viitor			civile			
5	Crearea unui mecanism de comunicare cu donatorii externi cu privire la suspiciunile de fraudă, corupție, iregularități și conflicte de interese identificate de Curtea de Conturi în procesul auditului activității entităților publice care au beneficiat de asistență externă	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CC	Misiuni de audit inițiate/realizate conform Acordurilor de finanțare; Rapoarte de audit ale curții de conturi elaborate și aprobate, remise donatorilor; Rapoarte de audit remise donatorilor	Programul anual al activității de audit; Hotărâri ale Curții de Conturi adoptate asupra rapoartelor de audit realizate	Recuperare Descurajare Transparență	Mijloace bugetare

Prioritatea V.2 Impactul activității de audit

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
6	Instruirea auditorilor publici în vederea implementării sistemului de certificare a auditorilor publici	permanent cu verificarea anuală a indicatorului de instruire și certificare a auditorilor	CC	Programul de instruire al auditorilor aprobat; Numărul instruirilor realizate; Numărul auditorilor publici instruiți	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Recuperare Descurajare	Mijloace bugetare
7	Revizuirea mecanismului de sancționare și demotivare a entităților publice auditate prin responsabilizarea managementului instituțional și corporativ pentru a se conforma cerințelor Curții de Conturi	Trimestrul III anul 2021 - elaborarea pachetului de amendamente și prezentarea lui Parlamentului Trimestrul II 2022 -aprobarea proiectului de lege	CC; MF; Parlamentul	Pachet de amendamente la cadrul legal național elaborat, consultat public și aprobat; Mecanism de sancționare și demotivare elaborat și aplicat	Monitorul Oficial al RM	Recuperare Descurajare	Mijloace bugetare

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL VI. AVOCATUL POPORULUI**

Prioritatea VI.1. Prevenirea corupției pentru asigurarea respectării drepturilor omului

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Identificarea cazurilor de prejudiciere a drepturilor omului în activitatea entităților publice din cauza lipsei de integritate instituțională și profesională	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Oficiul Avocatului Poporului	Rapoartele anuale ale Avocatului Poporului publicate și prezentate în Parlament. Lansarea publică a rapoartelor	Pagina web a Oficiului Avocatului Poporului	Protecție Transparență	Mijloace bugetare
2	Transmiterea către entitățile publice a obiectivelor și propunerilor de ordin general referitoare la asigurarea drepturilor și libertăților omului, la îmbunătățirea activității acestora.	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Oficiul Avocatului Poporului	Recomandări formulate, transmise entităților publice și publicate pe pagina web a Oficiului Avocatului Poporului	Pagina web a Oficiului Avocatului Poporului	Protecție Descurajare	Mijloace bugetare
3	Informarea Parlamentului cu privire la cazurile de administrare defectuoasă și de încălcare a drepturilor omului de către entitățile publice	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	Oficiul Avocatului Poporului Parlamentul	Rapoarte anuale și, după caz, rapoarte speciale ale Avocatului Poporului publicate și prezentate la Parlament. Audieri desfășurate în comisiile parlamentare sau în plenul Parlamentului	Pagina web a Oficiului Avocatului Poporului; ordinea de zi a ședințelor Parlamentului	Protecție Transparență Descurajare	Mijloace bugetare

Prioritatea VI.2. Protejarea drepturilor fundamentale ale avertizorilor de integritate

Nr.crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
4	Completarea Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) pentru a conferi Avocatului Poporului competența de protejare a avertizorilor de integritate	Trimestrul II 2021	Ministerul Justiției Parlamentul; Oficiul Avocatului Poporului;	Proiectul de modificare a legii elaborat. Lege adoptată	Pagina web a MJ; Monitorul Oficial al RM	Protecție	Mijloace bugetare
5	Fortificarea capacităților angajaților Oficiului Avocatului Poporului pentru examinarea eficiență a cererilor de protecție a avertizorilor de integritate.	Permanent	Oficiul Avocatului Poporului;	Curriculum de instruire elaborat, Cel puțin 2 instruiri/ateliere de lucru desfășurate	Agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Protecție	Mijloace bugetare
6	Instruirea agenților publici cu privire la instituția avertizorilor de integritate și respectarea drepturilor omului	Permanent, cu raportare semestrială	Oficiul Avocatului Poporului; CNA	Agenda instruirii elaborată. Cel puțin 3 instruiri desfășurate anual Cel puțin 75 persoane instruite anual	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Educare Protecție	Mijloace bugetare
7	Înaintarea actelor de reacționare către autoritățile publice pentru protejarea avertizorilor de integritate	Permanent, cu raportare semestrială	Oficiul Avocatului Poporului	Număr de acte de reacționare ale Avocatului Poporului pentru protejarea avertizorilor de integritate (avize cu recomandări, cereri de chemare în judecată, demersuri de pomire a urmăririi penale sau de inițiere a procedurii disciplinare). Număr de avertizori de integritate asistați anual.	Confirmări din partea instituției responsabile;	Protecție Descurajare	Mijloace bugetare

**PLAN DE ACȚIUNI:
PILONUL VII. SECTORUL PRIVAT**

Prioritatea VII.1. Transparența sectorului privat în relațiile sale cu sectorul public

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
1	Asigurarea accesului public la Registrul de stat al persoanelor juridice, actualizat permanent, ce conține următoarele informații despre societățile comerciale: domeniile de activitate, numele fondatorilor, ale acționarilor și ale beneficiarilor efectivi inclusiv sediul persoanei juridice și existența sucursalelor	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	MI; MEI; Agenția Servicii Publice	Registrul publicat pe pagina web, fiind asigurat accesul public. Actualizarea permanentă a Registrului	Pagina web a Agenției Servicii Publice; Pagina web date.gov.md	Transparență	Mijloace bugetare
2	Organizarea de consultări publice periodice între reprezentanții sectorului public și ai mediului de afaceri cu privire la politicile de integritate și anticorupție cu impact asupra activității economice	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	MEI; CNA; Asociațiile de Business (CCI, AmCham); (responsabilitate comună)	Numărul de consultări publice organizate cu reprezentanții întreprinderilor mici, mijlocii, mari și asociațiile de afaceri. Recomandări și soluții identificate	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți; Sinteza recomandărilor înaintate	Transparență Etică	Mijloace bugetare

Prioritatea VII.2. Sporirea integrității în activitatea întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de stat municipală

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
3	Monitorizarea adoptării și implementării măsurilor prevăzute în registrele de integritate și/sau în planurile de integritate pentru întreprinderile cu	permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA; ME; entitățile publice care controlează întreprinderi cu cota de capital	Registrele riscurilor de corupție și/sau planurile de integritate ale întreprinderilor de stat/municipale, aprobate. Rapoartele privind implementarea măsurilor prevăzute în registrele riscurilor și/sau în	Paginile web ale entităților publice responsabile (fondatorilor); Paginile web ale întreprinderilor cu	Etică Descurajare	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
4	<p>cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală</p> <p>Modificarea Legii privind accesul la informație nr.982/2000 în vederea includerii întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală în calitate de furnizori de informații, care au obligația de a răspunde la cererile solicitanților și de a furniza informațiile cu caracter public, cu precizarea care sunt acele informații publice deținute de respectivele întreprinderi</p>	<p>Trimestrul II anul 2021 pentru elaborare; Trimestrul IV anul 2021 pentru adoptare</p>	<p>MJ MEI Parlamentul</p>	<p>planurile de integritate, publicate pe paginile web ale întreprinderilor de stat/municipale sau ale entităților publice care le controlează</p> <p>Proiect de lege elaborat și adoptat</p>	<p>cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală</p> <p>Monitorul Oficial al RM</p>	<p>Transparență</p>	<p>Mijloace bugetare</p>
5	<p>Efectuarea periodică a auditului de performanță și a inspecțiilor financiare la întreprinderile cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală</p>	<p>Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres</p>	<p>CC; IF; entitățile publice care controlează întreprinderi cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală</p>	<p>Numărul de controale ale CC și rezultatele lor. Raportare CC publicate pe pagina web. Recomandările CC implementate. Alte rapoarte de audit efectuate și publicate. Numărul de inspecții financiare realizate</p>	<p>Pagina web a CC Pagina web a întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală Pagina web a Agenției Proprietății Publice</p>	<p>Descurajare Transparență</p>	<p>Mijloace bugetare</p>

Prioritatea VII.3. Etica afacerilor

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
6	Promovarea codului-model de etică în afaceri și de guvernare corporativă pentru societățile comerciale cu scopul de a asigura exercitarea corectă a activităților economice, a prevenii conflictele de interese și a încuraja aplicarea bunelor practici comerciale de către întreprinderi, atât în relațiile dintre ele, cât și în relațiile cu statul	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	; MEI; APP; CCI; CNA; entitățile publice care controlează întreprinderi cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/ municipal; Asociațiile de Business (CCI, AmCham)	Modele de coduri de etică în afaceri și de guvernare corporativă plasate de paginile web a autorităților responsabile. Numărul societăților pe acțiuni și întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală care au adoptat coduri de etică în afaceri și de guvernare corporativă	Paginile web ale instituțiilor responsabile	Etică Descurajare	Mijloace bugetare
7	Îmbunătățirea cadrului normativ în domeniul filantropiei și sponsorizărilor pentru a asigura publicarea de către societățile comerciale (varianta II: întreprinderile cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală) a informațiilor ce se referă la donațiile în scopuri filantropice și sponsorizare efectuate	Trimestrul IV anul 2021	MJ Guvernul Parlamentul	Proiecte de acte normative elaborate și prezentate spre examinare și aprobare / adoptare Acte normative aprobate / Legi adoptate	Monitorul Oficial al RM	Transparență Etică	Mijloace bugetare
8	Promovarea în rândul comunității de afaceri a	Permanent, cu verificarea anuală a	CNA; MEI;	Materiale de instruire elaborate și distribuite.	Confirmări din partea	Educare Etică	Mijloace bugetare

Nr. crt.	Acțiunea	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicator de progres	Sursa de verificare	Obiectiv corelativ	Sursa de finanțare
9	standardelor internaționale de prevenire a corupției în sectorul privat (ISO 37001:2016 „Sisteme de management anticorupție. Cerințe și recomandări de implementare”) și a codului-model de etică în afaceri și de guvernanță corporativă.	indicatorilor de progres	CNPF; Asociațiile de Business (CCI, AmCham);	Numărul de instruiți desfășurate cu reprezentanți ai mediului de afaceri. Numărul de persoane instruite	instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Transparență	
10	Acordarea suportului consultativ asociațiilor de afaceri privind implementarea mecanismelor de integritate în sectorul privat	Permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres	CNA Asociațiile de Business (CCI, AmCham);	Numărul de instruiți desfășurate Numărul asociațiilor de afaceri instruite Numărul solicitărilor de instruire recepționate	Confirmări din partea instituțiilor responsabile – agenda, listele de participanți, evaluarea instruirilor etc.	Educație Etică Transparență	Mijloace bugetare/ Resursele partenerilor de dezvoltare
11	Elaborarea și publicarea documentelor suport (model) pentru mediul privat privind standardele de integritate în sectorul privat	Trimestrul III anul 2022	CNA MEI Asociațiile de Business (CCI, AmCham); (responsabilitate comună)	Documente de suport elaborate și publicate pe pagina web	Pagina web a CNA	Etică Descurajare	Mijloace bugetare/ Resursele partenerilor de dezvoltare
11-	Organizarea concursului „Marca comercială a anului” la nominația „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat”	Trimestrul II al anului 2021 Trimestrul II al anului 2022	CNA; CCI	Criterii de selecție elaborate Numărul de aplicații la nominația „Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat”	Paginile web ale instituțiilor responsabile	Etică Descurajare	Mijloace bugetare Resursele partenerilor de dezvoltare

LISTA DE ABREVIERI UTILIZATE ÎN PLANURILE DE ACȚIUNI

AAP	Agencia Achiziții Publice
APP	Agencia Proprietății Publice
ANI	Autoritatea Națională de Integritate
APC	Autorități publice centrale
APL	Autorități publice locale
CALM	Congresul Autorităților Locale din Moldova
CC	Curtea de Conturi
CA	Consiliul Audiovizualului
CCI	Camera de Comerț și Industrie
CtEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CEC	Comisia Electorală Centrală
CICDE	Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral
CNA	Centrul Național Anticorupție
CNAJGS	Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat
CNAM	Compania Națională de Asigurări în Medicină
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
CS	Cancelaria de Stat
CSJ	Curtea Supremă de Justiție
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CSP	Consiliul Superior al Procurorilor
GRECO	Grupul de State împotriva Corupției
IF	Inspekția Financiară
INJ	Institutul Național al Justiției
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MADRM	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
MEI	Ministerul Economiei și Infrastructurii
MECC	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
MF	Ministerul Finanțelor
MJ	Ministerul Justiției
MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

ONU	Organizația Națiunilor Unite
PA	Procuratura Anticorupție
PG	Procuratura Generală
SFS	Serviciul Fiscal de Stat
SIS	Serviciul de Informații și Securitate
SNI	Sistemul Național de Integritate
SV	Serviciul Vamal
UARM	Uniunea Avocaților a Republicii Moldova
AmCham	Camera de Comerț Americană din Moldova

Art. 2 Prezenta Hotărâre de Parlament intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de Hotărâre
privind modificarea Hotărârii Parlamentului
nr.56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea
Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție
pentru anii 2017–2020

1. Autorii și participanții la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de Hotărâre a Parlamentului a fost înaintat în calitate de inițiativă legislativă a deputatului în Parlament ca răspuns la demersul Centrului Național Anticorupție nr.06/3-889 din 12.02.2021, având în vedere faptul că CNA nu este subiect cu drept de inițiativă legislativă. Astfel, proiectul în cauză a fost elaborat de către Centrul Național Anticorupție, ceea ce corespunde prevederilor art.23 alin.(2) lit.e) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Combaterea corupției este una din prioritățile fundamentale, care prevede un spectru de măsuri complexe și bine centrate pe următoarele domenii vulnerabile: politici anticorupție, independența și eficiența instituțiilor; combaterea corupției politice, combaterea corupției în organele de drept și justiție, combaterea îmbogățirii ilicite și confiscarea produselor infracțiunilor de corupție și conexe, combaterea fraudării utilizării fondurilor externe, controlul averilor, intereselor personale și al conflictelor de interese; integritatea instituțională și servicii publice pe platforme electronice.

Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr.56 din 30.03.2017) este principalul document de politici publice care are menirea de a sistematiza și eficientiza eforturile entităților publice în domeniul anticorupție și de consolidare a integrității. Acestea integrează toate inițiativele relevante, într-un cadru unitar și vizează fortificarea durabilă prin acțiuni concrete și fezabile. Este important de subliniat ca atât Strategia, cât și Planul de acțiuni, au fost susținute de Parlament în semn de consens general la cel mai înalt nivel.

Implementarea eficientă a Strategiei presupune existența unor anumite premise. Dată fiind experiența punerii în aplicare a strategiilor anterioare, pentru implementarea actualei Strategii a fost importantă recunoașterea și respectarea următoarelor premise:

- Stabilitatea și voința politică.
- Asigurarea financiară.
- Asumarea responsabilității din partea instituțiilor pilon.
- Control public, monitorizare independentă și imparțială.
- Abordări complementare și evitarea dublărilor.

Doar în prezența tuturor premiselor menționate, implementarea măsurilor prevăzute de Strategie poate produce impactul scontat. Pe parcursul perioadei de implementare a prezentei Strategiei, au fost identificați o serie de factori care au compromis din diverse motive, buna desfășurare a procesului de implementare, după cum urmează:

- intrarea în vigoare a Strategiei la mijlocului anului 2017, ceea ce a împiedicat realizarea activităților scadente pentru perioadele vizate;
- parcurgerea scrutinelor electorale, ce a generat tergiversarea creării organelor de lucru ale Parlamentului de legislatura a XXI-a; distorsionarea stabilității politice, una din premisele de bază pentru atingerea indicatorilor de progres
- și, nu în ultimul rând, situația epidemiologică din țară, care a compromis realizarea pe parcursul anului 2020 a mai multor acțiuni.

Astfel, oportunitatea extinderii termenului de realizare al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, este reiterat întru asigurarea continuității implementării acestui document strategic prin eficiența procesului de implementare, monitorizare și evaluare care se bazează totodată, pe necesitatea progresului uniform pe toți cei 8 piloni pentru crearea unui climat național de integritate.

Necesitatea de extindere a termenului de implementare al Strategiei a fost remarcată inclusiv prin prisma asigurării continuității succeselor obținute la nivel central, local cât și sectorial în perioada precedentă, precum și evitării unei lipse de acoperire a documentului de politici în perioada de conceptualizare, elaborare și adoptare a unui nou document strategic.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației

naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, ceea ce denotă lipsa necesității descrierii gradului de compatibilitate a proiectului în acest sens.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Strategia Națională de Integritate și Anticorupție a venit cu o abordare novatoare pe mai multe dimensiuni, în special, fiind vorba de următoarele:

- proiectul are la bază o evaluare multidimensională și comprehensivă a gradului de realizare și a impactului precedentului document strategic anticorupție – SNA 2011-2016, ceea ce a permis identificarea domeniilor vulnerabile, a aspectelor critice pentru implementarea eficientă a documentului, gradului de implicare a autorităților responsabile – a succeselor și eșecurilor înregistrate. Evaluarea, de asemenea, a inclus și o serie de recomandări pentru noul document de politici anticorupție, care au fost luate în considerare de către autori în procesul scrierii;
- proiectul Strategiei este fundamentat și pe analiza sistemului național de integritate (SNI) desfășurată de către Transparency International Moldova, bazată pe standarde internaționale consacrate și agreate de majoritatea țărilor lumii. Așa cum este menționat și în textul proiectului, SNI se sprijină pe instituții-piloni și sectoare ce se ridică de pe temelia societății. Disfuncționalitățile instituțiilor și sectoarelor compromit SNI și statul de drept în general, afectând bunăstarea socială. Așa fiind, Strategia fost dezvoltată pornind de la evaluarea SNI, fiind construită pe 8 piloni de integritate;
- Strategia, este în linie cu Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, în special obiectivul 16 care țintește ”Promovarea societăților pașnice și incluzive pentru dezvoltare durabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și crearea instituțiilor eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile”;
- procesul de elaborare a Strategiei este diferit de practicile anterioare, atunci când documentele de asemenea anvergură reprezentau, ab initio, viziunea autorității/autorităților responsabile de implementare și doar ulterior se proceda la consultarea lor cu reprezentanții societății civile și partenerilor de dezvoltare. Astfel, o primă versiune a proiectului, a fost elaborată de către un grup de experți independenți, contractați de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în cadrul proiectului ”Consolidarea capacităților Centrului Național Anticorupție de exercitare a funcțiilor de prevenire și analiză a corupției”, finanțat de către Ministerul Afacerilor Externe a Norvegiei;
- în raport cu documentele strategice precedente, proiectul se concentrează pe aspectele de implementare și mai puțin pe partea legată de modificarea cadrului normativ. Autorii proiectului SNIA 2017-2020 au pornit de la premisa suficienței cadrului normativ, accentul urmând a fi pus pe partea de implementare a prevederilor legale existente și celor aflate în faza avansată de promovare;
- procedurile de raportare și monitorizare a SNIA prevăd expres oportunitatea implicării societății civile prin redactarea și furnizarea unor rapoarte alternative de monitorizare și evaluare, urmând ca acestea să fie audiate și publicate alături de rapoartele autorităților;

Esența modificărilor propuse prin prezentul proiect de Hotărâre de Parlament, este de diferită natură. Acestea pot fi grupate generic în următoarele categorii de amendamente:

- Prelungirea termenului de implementare a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție 2017-2020 până în anul 2022 și substituirea cifrei 2020 cu 2022, prin prisma celor expuse la punctul 2 al prezentei Note informative;

Cu referire la Anexa nr. 2, Planul de acțiuni al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, după cum urmează:

- introducerii unor *acțiuni noi*, dar care se integrează armonios în construcția structurală a Planului de acțiuni al Strategiei, precum și vin să completeze acțiunile deja prescrise pentru a face mai eficientă și completă atingerea scopurilor propuse prin acest document strategic.
- - *indicatorii de progres*, în general, este vorba de modificări care presupun „divizarea” („dezagregarea”) indicatorilor deja existenți, întru asigurarea eficientizării procesului de monitorizare, raportare și

evaluare a progreselor înregistrate de către autoritățile implementatoare.

- *termenelor de realizare a acțiunilor*, în esență, se are în vedere prelungirea termenelor de implementare a acțiunilor în sensul redării unor noi valențe acestor acțiuni.
- *instituțiile responsabile de implementare*, în unele cazuri, s-a constatat că Planul de acțiuni în mod nejustificat pune în sarcina unor instituții acțiuni care nu țin de competența lor, fapt ce influențează negativ progresul de implementare. Alături, ordinea enumerării instituțiilor responsabile de implementare este una care nu corespunde competențelor instituționale. Modificările propuse vin să corecteze aceste aspecte, dar unele țin și de necesitatea ajustării denumirii instituțiilor conform modificărilor normative.

5. Fundamentarea economico-financiară

Reieșind din scopul proiectului și din sfera de reglementare a acestuia, implementarea proiectului Hotărârii de Parlament privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020, nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul se încorporează în sistemul actelor normative și nu va necesita modificarea altor acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul, în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative a fost remis spre avizare autorităților publice responsabile cu atribuții în domeniul de reglementare al proiectului precum și organizațiilor necomerciale.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție www.cna.md la compartimentul Transparența, secțiunea „Proiecte elaborate” pentru asigurarea procesului de consultări publice.

Subsecvent, întru asigurarea respectării rigorilor de transparență decizională și de consultare publică al documentului de politici, cu suportul proiectului PNUD Moldova „Lupta cu corupția prin consolidarea integrității durabile în Republica Moldova”, susținut financiar de către Ministerul Afacerilor Externe al Norvegiei, la data de 03 februarie a.c., a fost organizată o ședință în regim on-line de consultare publică a proiectului Hotărârii Parlamentului privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017, pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, pentru anii 2017-2020, cu participarea reprezentanților organizațiilor necomerciale și partenerilor de dezvoltare.

8. Constatările expertizei anticorupție

Prevederile art.28 alin.(2) lit.a) din Legea integrității nr.82/2017, exceptează documentele de politici de la obligația de a fi supuse expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei juridice

Ministerul Justiției nu a comunicat careva obiecții și propuneri asupra proiectului.

Digitally signed by Sîrbu Serghei
Date: 2021.05.12 09:37:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Serghei SÎRBU
Deputat în Parlament

SINTEZA

**obiectivelor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul Hotărârii privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017
pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020,
parvenite de la entitățile publice**

Nr.	Participantul la avizare (expertizare) /consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	<p>Oficiul Avocatului Poporului</p>	<p>Pe tot parcursul textului Strategiei, în special la pilonul VI, la rubrica autoritatea responsabilă, de înlocuit sintagma "Avocatul Poporului" cu sintagma "Oficiul Avocatului Poporului". Conform Legii nr. 164/2015 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului, Oficiul este subordonat Avocatului Poporului și acordă asistență organizatorică, juridică, informațională și tehnică Avocatului Poporului în vederea exercitării de către acesta a atribuțiilor sale. Respectiv, la lista de abrevieri utilizate în planurile de acțiuni, se propune introducerea sintagmei "OAP -Oficiul Avocatului Poporului".</p> <p>La Prioritatea VI.1. Prevenirea corupției pentru asigurarea respectării drepturilor omului, acțiunea 2 se propune ajustarea formulății utilizate la prevederile Legii nr. 164/2015, și expunerea acesteia în următoarea redacție: "Transmiterea către entitățile publice a obiectivelor și propunerilor de ordin general referitoare la asigurarea drepturilor și libertăților omului, la îmbunătățirea activității acestora"</p> <p>La Prioritatea VI 2. Protejarea drepturilor fundamentale ale avertizorilor de integritate, acțiunea 5, rubrica "Indicatori de progres" se propune expunerea în următoarea redacție: "Curriculum de instruire elaborat, Cel puțin 2 instruiți/ateliere de lucru desfășurate"</p> <p>La acțiunea 7, se propune modificarea indicatorilor de progres, după cum urmează: "Număr de acte de reacționare ale Avocatului Poporului pentru protejarea avertizorilor de integritate (avize cu recomandări, cereri de chemare în judecată, demersuri de pornire a urmăririi penale sau de inițiere a procedurii disciplinare). Număr de avertizori de integritate asistați anual.</p> <p>La sursa de verificare din aceeași acțiune se propune excluderea sintagmei "hotărâri ale instanțelor de judecată", deoarece acestea se conțin la sursa confirmări din partea instituției responsabile</p> <p>La pilonul VII "Sectorul privat. Prioritatea VII.3. Etica afacerilor", considerăm imperios necesară excluderea CNPF din lista instituțiilor responsabile de implementarea act.7, luând</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p> <p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p> <p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p> <p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
2.	<p>Comisia Națională a</p>	<p>La pilonul VII "Sectorul privat. Prioritatea VII.3. Etica afacerilor", considerăm imperios necesară excluderea CNPF din lista instituțiilor responsabile de implementarea act.7, luând</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>

<p>Pieței Financiare</p>	<p>în considerare că elaborarea codului-model de etică în afaceri și de guvernanță corporativă, implicat pentru societățile cu răspundere limitată, reprezintă o acțiune improprie ariei de competență a CNPF.</p> <p>Acest fapt derivă din prevederile Legii-cadru nr.192/1998, care în niciun caz nu conferă prerogative aferente eticii în afaceri și guvernancei corporative pentru societățile comerciale. Mai mult, CNPF fiind autoritatea care nu beneficiază de suport bugetar (finanțe publice), este în imposibilitate de a atrage/colecta alocațiile de rigoare (conform Planului de acțiuni "Pilonul VII. Sectorul privat. Prioritatea VII.3. Etica afacerilor, Sursa de finanțare – mijloace bugetare"), pentru desfășurarea acțiunilor preconizate în Strategie.</p> <p>Mai curând, cu titlu de opinie, prerogativele în cauză constituie parte indispensabilă a instituțiilor guvernamentale (ME, de exemplu). CNPF – autoritate responsabilă de reglementarea sectorului non-bancar, și-a exercitat competențele doar în privința protecției drepturilor participanților pieței propriu-zise, inclusiv acționarilor, aprobând în acest sens Codul de guvernanță corporativă.</p>	
<p>3. Ministerul Afacerilor Interne</p>	<p>La Pilonul II. Guvernul, sectorul public și administrația publică locală, Prioritatea II. 1. Promovarea integrității în cadrul autorităților publice: La acțiunea nr. 3 și nr. 4, la rubrica „indicator de progres”, sintagmele „desemnarea persoanei responsabile de actualizarea permanentă a Registrului electronic al subiecților declarării averii și a intereselor personale”, „Persoana responsabilă de ținerea Registrului” și „Registrele de evidență a conflictelor de interese” se propune să fie substituite cu sintagmele „persoane responsabile de actualizarea permanentă a Registrului electronic al subiecților declarării averii și a intereselor personale desemnate prin act normativ al conducătorului entității”, „persoane responsabile de ținerea Registrului desemnate prin act normativ al conducătorului entității”, „Registre de evidență a conflictelor de interese aprobate”. Or, indicatorii de progres trebuie să fie specifici, clari și măsurabili, astfel încât să fie posibilă stabilirea gradului de implementare a acțiunii propuse. Obiecția este valabilă și în raport cu indicatorii de progres similari stabiliți la acțiunile nr. 5, nr. 6 și nr. 7.</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>La acțiunea nr. 9, la rubrica „indicatori de progres”, sintagma „lista părților interesate” se propune de substituit cu textul „lista părților interesate elaborate și publicată pe pagina web a entității publice”, corespunzător cerințelor stabilite la pct. 4) al Hotărârii Guvernului nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional.</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>La Prioritatea II.2. Abordarea sectorială a corupției: Acțiunea nr. 19, se consideră irelevantă continuitatea implementării Planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice pentru anii 2018-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 597/2018, întrucât acțiunile pe care le prevede acesta au fost implementate de subdiviziunile responsabile ale MAI, cu atât mai mult că, 23 de acțiuni</p>	<p>Nu se acceptă. Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 include abordarea sectorială a fenomenului corupției prin coordonarea aprobării a 9</p>

din 38 de acțiuni incluse în planul sectorial sunt prevăzute și în proiectul SNIA. Respectiv, obiectivele prevăzute în planul sectorial vor putea fi implementate în continuare prin intermediul Planurilor de acțiuni privind implementarea SNIA.

planuri sectoriale anticorupție în domeniile vulnerabile, precum și a planurilor locale anticorupție de către autoritățile publice locale de nivelul II. Întrucât, adesea impactul unor documente de politici naționale nu se materializează suficient la nivel sectorial, local și la nivelul contactului cetățeanului cu prestatorul de servicii publice, asigurarea continuității implementării planurilor sectoriale/locale anticorupție, va permite atingerea unor rezultate cuantificabile și durabile. Acțiunea nr. 19, lasă la latitudinea autorităților responsabile conform Hotărârii de Guvern nr. 676/2017, modul de asigurarea a continuității acestui proces, fie prin extinderea termenului de realizare a acțiunilor incluse în Planurile sectoriale pentru perioada 2018-2020, fie prin elaborare unui document nou.

La Pilonul III. Justiția și autoritățile anticorupție, Prioritatea III.1. Integritatea autorităților anticorupție și a organelor de ocrotire a normelor de drept:
 Acțiunile nr. 1 și nr. 2, care se referă la instruirea inițială și continuă a polițistilor și dotarea cu aparate polițiste, menționăm că, nu vor putea fi realizate de MAI în termenul indicat, întrucât implementarea acestora presupune cheltuieli financiare suplimentare, care nu au o acoperire financiară în legea bugetului sau în Cadrul bugetar pe termen mediu (CBTM) pentru perioada 2021-2023. Respectiv, se consideră inoportun includerea unor acțiuni care din start nu vor putea fi realizate din lipsa mijloacelor financiare alocate în acest sens. Or, limitele de cheltuieli aprobate autorităților publice iau în considerare austeritatea bugetului și sunt îndreptate prioritar spre acoperirea cheltuielilor de personal și altor acțiuni primordiale.

Nu se acceptă

Proiectul de modificare a planului de acțiuni al SNIA intervine doar cu modificări/completări de precizare și de extindere a termenului pentru acțiunile care nu au fost realizate în termen și care sunt pendinte fie a acțiunilor cu caracter permanent. Notăm faptul că acțiunea 1 și 2 de la Prioritatea III.1 au fost programate pentru realizare în anii 2017-2020, autoritățile responsabile urmând să identifice, inclusiv să prevadă cheltuielile respective în CBTM. Omissionea respectivă (neprogramarea mijloacelor bugetare în CBTM), urmează a fi soluționată prin examinarea oportunității atragerii surselor extrabugetare, inclusiv prin

			<p>programarea/solicitarea acestor surse în cadrul programelor/proiectelor partenerilor de dezvoltare și formularea unor solicitări exprese argumentate. Atenționăm că excluderea acestei acțiuni riscă să afecteze întregul lanț al actorilor care în activitatea lor de selecție a unor noi angajați/colaboratori urmează să aplice testul la poligraf.</p>
4.	<p>Consiliul Audiovizualului i</p>	<p>La „Pilonul VII, Sectorul Privat, Prioritatea VII.1. Transparența sectorului privat în relațiile sale cu sectorul public”, pct. 3 prevede „Revizuirea legislației în vederea reglementării mecanismului de stabilire a nivelului de audiență a instituțiilor mass-media”, termenul de realizare este „Trimestrul III anul 2021”, instituțiile responsabile fiind „CCA și MJ”.</p> <p>În acest sens este de menționat că la 01 ianuarie 2019 a intrat în vigoare Codul serviciilor media audiovizuale care prevede reglementări în domeniul cotelor de audiență din domeniul audiovizualului (art. 29 și 30 din Cod).</p> <p>La fel, prin Decizia nr. 25/168 din 09.10.2018, Consiliul a aprobat „Regulamentul privind procedura și condițiile de organizare și desfășurare a licitației pentru selectarea companiei care efectuează măsurarea cotelor de audiență”.</p> <p>Prin Decizia nr. 15/49 din 18 martie 2019 Consiliul a luat act de Decizia Comisiei de licitație din data de 15 martie 2019, prin care a fost selectat, ca urmare a licitației, măsurătorul de audiență – ÎCS „TV MR MLD” SRL, care este reprezentantul oficial în Republica Moldova al companiei AGB Nielsen Media Research, și inițierea negocierilor individuale între posturile de televiziune și compania respectivă, și a declarat închisă licitația pentru selectarea companiei care va efectua măsurarea cotelor de audiență.</p> <p>În acest sens, Consiliul Audiovizualului propune de a exclude acțiunea indicată la pct. 3, Pilonul VII, Sectorul Privat, Prioritatea VII.1. Transparența sectorului privat în relațiile sale cu sectorul public, din proiectul Hotărârii Parlamentului privind modificarea și completarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017, având în vedere faptul că acțiunea respectivă în domeniul audiovizualului a fost realizată de către Consiliul Audiovizualului.</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
5.	<p>Comisia Electoral Centrală</p>	<p>Potrivit regulilor tehnicii legislative, dacă un număr este format din două sau mai multe cifre, pentru identificarea acestuia se folosește cuvântul „numărul” sau „cifrele”, și nu</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>

	<p>„cifra”. În acest context, propunem ca la Articolul unic, pct. 1 al proiectului de hotărâre, cuvântul „cifra” să se substituie prin cuvântul „numărul”.</p> <p>Cu privire la „Prioritatea IV.1., Conform normei imperative stabilite la art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative „Actele normative intri în vigoare peste o luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării”. în redacția actuală, proiectul de hotărâre nu prevede nici o reglementare cu referire la intrarea în vigoare a actului normativ. Astfel, pentru a fi asigurată punerea în aplicare a dispozițiilor actului normativ, recomandăm fixarea momentului intrării în vigoare a actului prezentat spre avizare.</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>Cu privire la „Prioritatea IV.1., la acțiunea nr.2, Instruirea subiecților implicați/interesați de gestionarea resurselor financiare ale partidelor politice Si campaniile electorale”, considerăm că rubrica „Sursa de verificare” trebuie completată cu mențiunea „rețele de socializare”. În activitatea de promovare a imaginii sale Comisia Electorală Centrală asigură publicarea anunțurilor sau altor materiale pe contul său de Facebook în scopul aducerii la cunoștință publică a evenimentelor (inclusiv a seminarelor de instruire) organizate de organul electoral.</p>	<p>Se acceptă parțial. Sursa de verificare va fi completată cu mențiunea “paginile oficiale ale CEC pe rețelele de socializare”</p>
	<p>Cu privire la „Prioritatea IV.1., la acțiunea nr. 3 ,publicarea de către CEC a rapoartelor anuale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale”, termenul de realizare a acestei acțiuni „trimestrul II al anului 2021, trimestrul II al anului 2022” , propunem a fi completat cu textul „și în perioada electorală”. În context, rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale se prezintă organului electoral competent în condițiile art. 43 din Codul electoral, care prevede la alin. (4) cd „rapoartele sunt plasate pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la primirea lor respectînd legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal”, iar alin. (6) al aceluiași articol stabilește că „rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale pentru întreaga perioadă electorală se vor prezenta la Comisia Electorală Centrală de către concurenții electorali înregistrați cel târziu cu 2 zile înainte de ziua alegerilor. Rapoartele se publică pe pagina oficială a Comisiei Electorale Centrale în termen de 48 de ore de la recepționarea lor, respectînd legislația cu privire la protecția datelor cu caracter personal”.</p> <p>Avînd în vedere normele legale citate mai sus, conchidem că perioada electorală,/campania electorală nu întotdeauna coincide cu termenul de realizare propus de autorii proiectului pentru realizarea acțiunii respective în partea ce line de publicarea rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>Cu privire la „Prioritatea IV.1., la acțiunea nr.4 ,publicarea rapoartelor anuale de activitate ale CEC”, termenul de</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>

	<p>realizare a acestei acțiuni, conform proiectului de hotărâre, este indicat „trimestrul I anul 2021, trimestrul I anul 2022” .</p> <p>În acest sens, menționăm că raportul anual de activitate a Comisiei Electorale Centrale se aprobă prin hotărârile, în condițiile art. 18 din Codul electoral, iar potrivit alin. (5) din articolul menționat, hotărârile Comisiei Electorale Centrale se plasează, în termen de 24 de ore de la adoptare, pe pagina web a acesteia.</p> <p>Pomind de la termenul sus-menționat, propunem ca la rubrica „Termenul de realizare” a acțiunii nr. 4, textul „trimestrul I anul 2021, trimestrul I anul 2022” să fie substituit prin textul „Annual, în termen de 24 de ore după aprobarea acestora”.</p>	
	<p>Cu privire la „Prioritatea IV.2., la acțiunea nr. 5, propunem substituirea textului „Asigurarea funcționalității mecanismului de asigurare a accesului facilitat al publicului la informațiile privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale” prin textul „Dezvoltarea și asigurarea funcționării mecanismului de asigurare a accesului facilitat al publicului la informațiile privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și prezentarea eficientă a rapoartelor financiare prin intermediul modului „Control Financiar”, iar la rubrica „Sursa de finanțare” - înlocuirea textului „Surse de finanțare externe disponibile (Programul „îmbunătățirii democrației în Republica Moldova prin suport parlamentar și electoral”)” prin textul „Bugetul de stat și, după caz, surse de finanțare externe disponibile”.</p> <p>Propunem introducerea acestor modificări din considerentul menținerii și dezvoltării modului electronic, ceea ce va facilita prezentarea în termen a rapoartelor financiare de către partidele politice/concurenții electorali, precum și pentru asigurarea accesului eficient al subiecților interesați la informațiile privind finanțarea partidelor politice/campaniilor electorale, iar sursa de finanțare necesară pentru realizarea acestei acțiuni va fi bugetul de stat, în acest fel fiind garantată acoperirea financiară permanentă pentru funcționarea modului „Control Financiar”.</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>Cu privire la „Prioritatea IV.2., la acțiunea nr.6 „Consolidarea și dezvoltarea cunoștințelor profesionale ale membrilor și funcționarilor CEC în domeniul controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale”, considerăm că textul cuprins la rubrica „Indicator de progres” trebuie expus în următoarea redacție „Cel puțin 2 vizite de studiu anual pentru identificarea și implementarea celor mai bune practici în domeniu”</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>Cu privire la „Prioritatea IV.2., la acțiunea nr. 8 „Verificarea Si publicarea rapoartelor de audit privind gestiunea financiară a partidelor politice”, rubrica „Termenul de realizare” propunem a fi completata cu textul „(cel puțin o dată la 3 ani)”, intrucît acest termen rezultă din prevederile art. 31 alin. (1) al Legii nr. 29412007 privind partidele</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>

	politice, conform căruia „Partidele politice ale căror venituri sau cheltuieli anuale depășesc un milion de lei sunt obligate să efectueze auditul rapoartelor privind gestiunea financiară cel puțin o dată la 3 ani”			Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
	Cu privire la „Prioritatea IV.2., la acțiunea nr. 10 „Dezvoltarea normelor metodologice și instruirea ofițerilor de urmărire penală, a procurorilor și a judecătorilor în vederea examinării dosarelor privind finanțarea partidelor și campaniilor electorale, a cauzelor de corupere a alegătorilor și de utilizare a resurselor administrative”, la rubrica „Indicator de progres”, propunem ca textul „Cel puțin 100 de ofițeri de urmărire penali, procurori și judecători instruiți” să fie substituit prin textul „Cel puțin 50 de ofițeri de urmărire penală, procurori și judecători instruiți”			Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
	Cu privire la „Prioritatea IV.2., la acțiunea nr. 11 „Instruirea funcționarilor electorali privind modalitățile de identificare și de sesizare a încălcărilor privind coruperea alegătorilor și utilizarea resurselor administrative”, la rubrica „Indicator de progres”, propunem ca textul „cel puțin 100 persoane instruite anual” și fie substituit prin textul „Cel puțin 50 de persoane instruite, în funcție de tipul scrutinului”			Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
	Cu privire la „Prioritatea IV.2., la acțiunea nr. 12 „Instruirea membrilor partidelor politice și altor grupuri de beneficiari interesați privind asigurarea integrității campaniei electorale”, la rubrica „Indicator de progres”, propunem ca textul „Cel puțin 3 cursuri de instruire desfășurate” să fie substituit prin textul „Cursuri de instruire desfășurate”, iar rubrica „Obiectiv corelativ” și fie completat cu cuvântul „Educare”.			Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
6.	Procuratura Anticorupție		Cu referire prioritatea III.2, acțiunile nr. 13 și 14 se suprapun după esență și conținut doar că diferă denumirea lor mai mult ca atât instituțiile responsabile sunt aceleași cu diferența ca pentru acțiunea nr. 13 suplimentar se indică și CSM și ANI, care nu au competență și experiență în activitatea de examinare juridică a cauzelor penale și, respectiv nu pot realiza cercetări în domeniul respectiv, urmînd a fi excluse. Potrivit proiectului cronologic ar urma să fie realizată acțiunea nr. 14 Analiza practicii judiciare pe cauzele de corupție examinate de instanțele de judecată și elaborarea recomandărilor pentru unificarea practicii judiciare în partea ce ține de aplicarea sancțiunilor privative de libertate, sancțiunilor privării de a exercita o anumită activitate, precum și a măsurilor de siguranță: confiscarea specială și confiscarea extinsă (nefiind clar obiectul indicatorului de progres), iar ulterior acțiunea nr. 13 adică să fie publicate și prezentate unor cercetări privind sentințele adoptate în dosare pentru fapte de corupție și conexe corupției, care prin deducție ar putea fi rezultatul acțiunii nr. 14, în timp de indicatorul de progres este “ <i>Studiu elaborat și publicat pe paginile web ale CNA, CSJ și PG/PA, ANI.</i> Analiza privind sentințele date în cazuri cu implicarea actorilor din sectorul justiției, prezentată. Dezbateri publică organizată”.	Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.

	<p>În același timp o dată ce astfel de acțiuni urmează să se soldeze cu recomandări de unificare a practicii judiciare, atribuția ce revine Curții Supreme de Justiție, ultima urmează să fie prima instituție responsabilă. Or, CNA nu este autoritatea care are atribuție se segmentul examinării judiciare iar un studiu sau o analiză cuprinde evoluția cauzelor penale, în toate cele trei nivele de jurisdicție: fond, apel și recurs. Centrul ar putea și urmează să aibă prioritate realizarea măsurilor specific activității de depistare și investigare a infracțiunilor de corupție și conexe pentru unificarea, eficientizarea practicii de urmărire penală, dar să nu neglijeze segmentul investigării prin asumarea domeniului reprezentării învinuirii și judecării, care sunt atribuite organelor procuraturii și instanțelor de judecată.</p> <p>Mai mult ca atât Studiul/cercetările nu se fac asupra sentințelor și asupra întregii cauze penale, urmînd să cuprindă tot procesul penal de la constatarea/identificarea faptei infracționale pînă la sentința irevocabilă or, o analiză a sentințelor fără o apreciere și a calității complexității, plenitudinii și legalității urmăririi penale și cercetării judecătorești va fi una neobiectivă, ireală și poate chiar eronată.</p> <p>În această ordine de idei pentru punctele 13 și 14 propunem următoarele acțiuni.</p> <p>”Realizare unui studiu a tuturor cauzelor penale pentru fapte de corupție și conexe corupției cu sentințe devenite irevocabile în perioada 2019-2020” „Elaborarea recomandărilor de unificare a practicii judiciare în cauzele penale pentru fapte de corupție și conexe corupției în baza studiilor realizate”</p>	
	<p>Cu privire la Prioritatea III.4 Recuperarea bunurilor infracționale este un proces-parte componentă și un obiectiv ar urmării penale, indiferent de infracțiunea investigată. Această noțiune nu poate fi asimilată exclusiv cu Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, care nu are o competență universală ci una exhaustivă. Din aceste considerente, acțiunile nr. 31 și 32 urmează a fi realizate la nivel național cu implicarea tuturor organelor de drept, care au competențe în recuperarea bunurilor infracționale (CNA, MAI, SV, SFS, sub conducerea PG), iar o bază de date pentru evidența bunurilor infracționale urmează să conțină rezultatele activității tuturor organelor de drept.</p> <p>Drept urmare, considerăm că pentru acțiunile 31-32, instituțiile responsabile urmează a fi indicate în ordinea următoare PG, CNA, MAI, SV, SFS</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>Cu referire la acțiunea nr. 33, este de menționat că potrivit art. 5 lit.j), art. 71 alin. (2) din CPC, art. 221 din CPP. Pornind de la împuternicirile procurorului de a înainta acțiune civilă exclusiv în cadrul unui proces penal sau în cazul neîncheperii sau al încetării urmăririi penale în temeiul art. 275 pct. 4), 5) și 9) din CPP, în condițiile legii, realizarea acțiunii respective de către procuror ar presupune existența unui șir de premise: -existența/recunoașterea unei perioane în calitate de parte vătămată într-un dosar de corupție, deși în practică în marea majoritate a dosarelor de corupție, beneficiarul actului</p>	<p>Nu se acceptă. Conform art. 124 al Constituției, Legii nr.3 cu privire la Procuratură: „Procuratura este o instituție publică autonomă [...] ce contribuie la [...] apărarea [...] intereselor legitime ale [...] statului [...]”. Această prevedere permite</p>

<p>de corupție realizează un avantaj, sau beneficiu infracțional ca rezultat al transmiterii unei remunerații ca rezultat este pasibil de răspundere penală sau absolutiv de această în temeiul alin. 4) art. 325 or alin. 4) art. 326 al CP.</p> <p>-persoana prejudiciată printr-un act de corupție sau act conex actelor de corupție să fi cerut și obținut despăgubiri din partea entității publice (în calitate de pârît) al cărei agent public a comis actul de corupție sau actul conex, procedură de durată care nu poate fi realizată de cît înafara procesului penal și pentru satisfacerea căreia s-ar prezuma că există deja condamnarea persoanei.</p> <p>-omisiunea entității publice al cărei agent public a comis actul de corupție sau actul conex de a intenta (în temeiul alin. 2 art. 48 din Legea integrității nr. 82/2017) ulterior acțiune de regres față de persoană vinovată, (vinovăția fiind deja dovedită printr-o sentință irevocabilă), mărimea despăgubirii plătite.</p> <p>-apartența (în temeiul alin 3)art. 48 din Legea integrității nr. 82/2017) ca rezultat al neonorării obligațiilor de a înainta acțiune în regres de către autoritățile despăgubitoare, a dreptului Ministerului Justiției sau, după caz, a procurorului de a înainta acțiune de regres împotriva persoanei care a comis actul de corupție sau actul conex actelor de corupție, etapa la care procesul penal este deja terminat cu pronunțarea unei sentințe de condamnare, fiind lipsa și condițiile de înaintare a acțiunii de către procuror impuse de prevederile art. 5 lit. j) din Legea cu privire la Procuratură, art. 71 alin. 2) din CPC și art. 221 din CPC.</p> <p>Astfel, cumului de premise aprioric nu poate fi înfrumusețate, motiv din care o astfel de acțiune este lipsită de sens și urmează a fi exclusă din plan, sau cel puțin Procuratura Generală și Procuratura Anticorupție nu pot să se regăsească în calitate de instituție responsabile din motivul lipsei unei astfel de competențe pentru ele.</p>	<p>Procuraturii să înainteze acțiuni civile în interesul statului.</p> <p>Respectiv, rolul procuraturii nu se rezumă doar la urmărirea penală, conducerea exercitării urmării penale de către ale OUP, reprezentarea învinuirii în instanțele de judecată. Procurorii, în special procurorii anticorupție, gestionează dosarele de corupție, care în majoritatea cazurilor presupun cauzarea unor prejudicii, în special prejudicii aduse statului. Respectiv, procurorii sunt persoanele care ar urma să înainteze acțiunilor de regres, atunci când a fost prejudiciat statul, or ei gestionează dosarele pînă la obținerea unei sentințe irevocabile de condamnare, inclusiv procurorii sunt actorii responsabili care trebuie să apere interesele statului, inclusiv interesele financiare/materiale afectate prin infracțiunile de corupție.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>CPP prevede că procurorii, organul de urmărire penală, instanța de judecată sunt autoritățile care trebuie să informeze părțile vătămate/victimele corupției privind dreptul lor de a solicita și a obține despăgubiri. Totodată, alin. (2) art. 51 al CPP prevede expres că: <i>”(2) Procurorul este în drept să pornească o acțiune civilă împotriva învinutului, inculpatului sau a persoanei care poartă răspundere materială pentru fapta învinutului, inculpatului: 1) în interesul persoanei</i></p> <p>Cu privire la prioritatea III.5, la acțiunea nr. 36 care rezultă din Legea integrității este de menționat că regăsindu-se în Planul de acțiuni pentru anii 2017-2020, în cadrul proiectului CL-EP a fost realizat Studiul despăgubirea victimelor actelor de corupție în Republica Moldova în care este abordată problematica acestui concept relativ nou, soluții și un Ghid (anexă la Studiul) privind despăgubirea victimelor corupției în procesele penale.</p> <p>Potrivit Studiului “Legea integrității adaugă pentru actele de corupție sau asociate corupției, un nivel suplimentar de protecție pentru victimele corupției. Cu toate acestea dispozițiile care ghidează acest nivel suplimentar de protecție oferit de Legea integrității sunt rare și neclare. Rezultatul este neclaritatea aplicării acesteia, atât pentru victimele corupției, cît și pentru autoritățile competente, care trebuie s-o aplice. Mai mult, lipsa unei practici judiciare, de aplicare a Legii integrității nu oferă îndrumări suplimentare cu privire la aceste norme”.</p>
---	---	--

		<p>Din aceste motive, considerăm că acțiunea respective urmează a fi exclusă din Plan sau cel puțin Procuratura Anticorupție urmează a fi exclusă din instituțiile responsabile, or acțiunea se referă la alte mecanisme, de cât cele ce intră în atribuțiile ai.</p>	<p><i>vătămate care se află în stare de imposibilitate sau de dependență față de învinuit, inculpat ori din alte motive nu-și poate realiza singură dreptul de a porni acțiune civilă; 2) în interesul statului.</i></p> <p>Totodată, invocarea Studiului nu poate servi temei pentru excluderea acțiunii, dar dimpotrivă indică asupra necesității constituirii unei practici judiciare, crearea unor precedente, care, fără aportul procurorilor sunt imposibile.</p>
		<p>În ce privește acțiunea nr. 38 considerăm că din aceleași motive invocate în cazul acțiunii nr. 33, la fel urmează a fi excluse din Plan, sau cel puțin Procuratura Generală nu poate să se regăsească ca instituție responsabilă din motivul lipsei unei astfel de competență.</p>	<p>Se acceptă parțial. În calitate de instituție responsabilă a fost indicată Procuratura Anticorupție.</p>
7.	<p>Uniunea Avocaților</p>	<p>La anexa nr. 1 SNIA, Capitolul V., constatăm că în Grupul de Monitorizare 3 a SNIA, a fost emisă includerea reprezentanților Uniunii Avocaților, or avocații reprezintă un pilon al procesului asigurării unei justiții eficiente, apărării drepturilor victimelor infracțiunilor, inclusiv a celor din domeniul corupției și conexa corupției participând de rînd cu ceilalți reprezentanți ai profesiei independente, la înfăptuirea justiției.</p>	<p>Se acceptă. În conformitate cu prevederile Capitolului V al Strategiei, Grupurile de monitorizare a Strategiei se constituie din conducători ai instituțiilor implementatoare ale pilonilor pe care îi monitorizează. Totodată, statutul de observatori pe lîngă Grupurile de monitorizare îl pot avea consilierii de politici ai instituțiilor-piloni, reprezentanții altor instituții publice, ai instituțiilor internaționale și ai corpului diplomatic pe baza solicitărilor formulate în acest sens de către aceștia. Astfel, UARM poate veni cu o solicitare în adresa Secretariatului Grupurilor de monitorizare, asigurat de către CNA, întru includerea reprezentantului UARM în lista participanților la ședințele Grupurilor de monitorizare a SNIA.</p>
		<p>Cu referire la acțiunea nr. 14 Pilonul I, se va ține cont de faptul că în conformitate cu acțiunea nr. 23 Pilonul II, din Planul de acțiuni, se propune efectuarea expertizei anticorupție doar asupra proiectelor actelor normative definitive. Prin urmare la acțiunea 14 Pilonul I, propunem a se specifica că, expertiza anticorupție și sinteza obiectivelor incluse în aceasta va trebui realizată nu doar în privința proiectului înregistrat</p>	<p>Se acceptă parțial. Textul este modificat conform propunerii.</p>

		<p>în parlament ci și în privința tuturor amendamentelor la acesta parvenite, la Comisia sesizată în fond.</p> <p>În acest sens, se va propune și modificarea în mod corespunzător a Regulamentului Parlamentului, iar la acțiunea nr. 26 Pilonul II, de indicat și Parlamentul ca instituție responsabilă, cu completarea indicatorilor relevanți pentru Secretariatul Parlamentului</p> <p>Cu referire la Prioritatea III.1, menționăm că aceasta nu ține cont de ultimele amendamente referitoare la organele de urmărire penală cu competențe în privința infracțiunilor conexe corupției, și anume organul de urmărire penală a SFS. A se vedea în acest sens dispozițiile art. 269² din Codul de procedură penală NR. 122/2003</p>	<p>Nu se acceptă. Art. 269² din Codul de procedură penală nr. 122/2003, la care face referire autorul a fost abrogat.</p> <p>Totodată, ultimele amendamente referitoare la organele de urmărire penală cu competențe în privința infracțiunilor conexe corupției, și anume organul de urmărire penală a SFS, este instituit de curând, astfel aspecte ce țin de consolidarea capacităților acestei unități vor fi prevăzute în următorul document de politică la nivel național în domeniul integrității.</p>
		<p>Cu referire la pct. 6 și 7 din Pilonul III, includerea în Planul de acțiuni a unui punct separat cu privire la instituirea instanțelor /completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupție, considerăm a fi prematur, or aceasta este condiționată de concluziile studiului privind oportunitatea unei astfel de măsuri. Din perspectiva procesului de raportare și monitorizare a planului, propunem reformularea acestei acțiuni și includerea acesteia în acțiunea nr. 5, astfel acțiunea nu a fi obligatorie ci va fi condiționată de rezultatul Studiului.</p> <p>Totodată, propunem includerea UARM, în calitate de coexecutor la realizarea Studiului privind oportunitatea instituirii instanțelor /completelor de judecată specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupție.</p>	<p>Nu se acceptă Instituirea instanțelor specializate este un exemplu de bună practică la nivel global, iar măsura a fost modificată în conformitate cu propunerea CSJ pentru ca în calitate de executor al acțiunii nr.6, ce se referă la instanțele de judecată sa fie executată de instituțiile responsabile (CSJ și CSM) și să fie expusă în puncte distincte, precum și delimitarea inițiativei legislative cu privire la adoptarea proiectului de lege, de crearea completelor specializate funcționale.</p> <p>(http://www.u4.no/publications/specialised-anti-corruption-courts-a-comparative-mapping/)</p> <p>http://www.u4.no/publications/specialised-anti-corruption-courts-uganda/). „În timp ce agențiile anticorupție cu atribuții investigație și/sau de urmărire penală au atras mai multă atenție, specializarea</p>

			<p>judiciară este o caracteristică tot mai răspândită a strategiilor de reformă naționale anticorupție.” Cel mai comun argument pentru crearea unei instanțe anticorupție speciale este nevoia de o mai mare eficiență în rezolvarea cazurilor cu promptitudine și care trebuie să semnaleze diverse segmente de interes public interne și internaționale din țară care duc o luptă serioasă împotriva corupției. În unele țări, preocupările cu privire la capacitatea instanțelor obișnuite de a gestiona cazurile de corupție imparțial, și fără a fi obstrucționate au jucat de asemenea un rol important în decizia de a crea Instanțe speciale anticorupție. Totodată, urmare a constatării provocărilor identificate în implementarea acțiunii Nr. 6, s-a impus necesitatea realizării unei analize detaliate privind oportunitatea instituirii instanțelor/completelor specializate pentru examinarea dosarelor pentru acte de corupție și conexe corupției.</p>
		<p>La acțiunea nr. 13 Pilonul III, propunem includerea în calitate de coexecutor UARM</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
		<p>La acțiunea nr. 14, Pilonul III, propunem excluderea indicatorului de progres “Recomandări formulate” or aceste sunt parte componentă a Hotărârilor explicative a CSJ. Totodată, propunem indicarea expresă a hotărârilor explicative ale CSJ.</p>	<p>Nu se acceptă. Recomandările formulate se referă la Studiul/analiză elaborată</p>
		<p>La acțiunea nr. 37 a Pilonului III., nu este clar cine va efectua instruirile date și cine va elabora curriculum-urile respective. În acest context dacă se preconizează instruire în cadrul centrului de instruire al UARM- atunci Planul de acțiuni trebuie să prevadă surse de finanțare nebugetare, identificarea instruirii avocaților și avocaților stagieri, și evaluarea curriculum-urile, desfășurarea instruirii avocaților și avocaților stagieri, și evaluarea acestor instruirii. În cazul în care instruire vor fi realizate în cadrul altei instituții, atunci aceasta trebuie să fie inclusă în lista instituțiilor responsabile. Totodată, este important de subliniat că asistența juridică este acordată victimelor și partilor vătămate nu doar în cadrul sistemului de asistență juridică garantată de stat, ci și înafara acestui sistem. Prin</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>

		<p>urmare instruirea nu se poate limita doar la avocații care acordă asistență juridică în cadrul sistemului de asistență juridică garantată de stat.</p> <p>Dacă, totuși, autoritatea emitentă decide să se limiteze doar la instruirea avocaților care acordă asistență juridică în cadrul sistemului de asistență juridică garantată de stat, atunci propunem excluderea UARM din lista autorităților responsabile or, colaborarea UARM și a CNAJGS în privința elaborării curriculum-urilor de instruire are loc în cadrul sistemului instituțional al CNAJGS și în temeiul legislației în domeniul asistenței juridice garantate de stat, iar o altă raportare separată din partea UARM privind executarea acestei acțiuni nu este necesară.</p> <p>La indicatorii de progres propunem substituirea cuvintelor “persoane instruite” cu cuvintele “avocații instruiți”.</p>	
		<p>La punctul 1 Pilonul VII, propunem completarea informațiilor accesibile publicului despre persoana juridică cu informația despre sediul persoanei juridice și existența sucursalelor, or aceste informații oferă transparență a sectorului privat și va permite diminuarea practicilor de pseudoactivitate și apărarea drepturilor persoanelor păgubite</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
<p>8.</p>	<p>Agencia de Guvernare Electronică</p>	<p>La Pilonul II, Prioritatea II.3 Transparență și responsabilitate în fața cetățenilor: Acțiunea 20 la definitivarea proiectului Planului de acțiuni, recomandăm ca CNA să examineze suplimentar, în comun cu Cancelaria de Stat și Ministerul Justiției, oportunitatea păstrării acțiunii respective în versiunea actualizată a Planului.</p> <p>În acest context, propunem să se examineze posibilitatea creării platformei respective în baza funcționalităților sau, după caz, prin dezvoltarea funcționalităților Sistemului informațional e-Legislație, utilizarea căruia de către autoritățile publice este prevăzută în art.22 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Potrivit legii în cauză, SI e-Legislație, urma a fi instituit pentru asigurarea transparenței procesului legislativ, ale cărui funcționare și mod de utilizare trebuia să fie stabilit de Guvern. Potrivit fundamentării Ministerului Justiției la etapa promovării proiectului de lege cu privire la actele normative, SI e-Legislație, a avut ca obiectiv primar facilitarea procesului de creație legislativă și urma a fi dezvoltat, astfel încât să cuprindă traseul unui proiect de act normativ la toate etapele procesului legislativ (elaborare, avizare, expertizare), concentrate într-un singur sistem - accesibil subiecților implicați în procesul legislativ, inclusiv publicului.</p> <p>Din informațiile de care dispunem, SI e-Legislație a fost dezvoltat și pilotat de Ministerul Justiției, dar, din motive ce nu ne sunt cunoscute, așa și nu a fost lansat pentru a fi utilizat. Astfel fiind menționate cele de mai sus, dacă, în final, se va decide totuși păstrarea acțiunii respective în formula inițială, propunem să fie revizuit termenul de realizare a acesteia, deoarece acesta a fost depășit, iar colonița „Instituția responsabilă”, după Cancelaria de Stat, să fie completată cu poziția „Serviciul</p>	<p>Se acceptă parțial Textul este modificat conform propunerii.</p>

	<p>Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, dat fiind că, potrivit pct.3 din Hotărârea Guvernului nr.1464/2007, STISC este administratorul tehnico-tehnologic al Paginii oficiale a Guvernului în rețeaua Internet (http://gov.md/ro).</p> <p>Totodată, cuvintele „Agenția de Guvernare Electronică” urmează a fi substituite cu cuvintele „Agenția de Guvernare Electronică”, indicându-se denumirea corectă a acestei instituții (a se vedea Hotărârea Guvernului nr.760/2010 cu privire la Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică”), care va participa la realizarea acțiunii respective conform competențelor proprii.</p>	
	<p>La acțiunea 21 „Extinderea listei de servicii publice prestate prin intermediul platformei electronice www.servicii.gov.md”, precizăm că, potrivit pct.4 lit. c) din HG nr.330/2012 „Cu privire la crearea și administrarea portalului guvernamental unic al serviciilor publice”, sarcina integrării în portal a serviciilor publice electronice noi, inclusiv celor în curs de dezvoltare, le revine nemijlocit entităților prestatoare de servicii. Totodată, AGE este responsabilă de asigurarea funcționării portalului și acordarea entităților prestatoare de servicii a suportului metodologic pentru actualizarea informației și integrarea serviciilor electronice în portal (conform pct.5 lit. a) și b) din HG nr.330/2012). Cu alte cuvinte, sarcina creșterii numărului serviciilor publice disponibile prin portalul https://servicii.gov.md/, inclusiv de digitizare a serviciilor de care sunt responsabile, le revine prestatorilor de servicii publice și nu AGE. În altă ordine de idei, menționăm că, în cadrul realizării acțiunii 3.1. din Planul de acțiuni privind reforma de modernizare a serviciilor publice pentru anii 2017-2021 (aprobat prin HG nr.966/2016), sunt planificate o serie de activități practice de identificare și eliminare a serviciilor publice depășite de timp. Astfel, nu este exclus ca tendința de reducere a numărului serviciilor publice să continue. În această ordine de idei și în baza prevederilor actelor normative menționate mai sus, propunem ca primii responsabili de executarea acțiunii respective să se indice entitățile prestatoare de servicii publice, iar Agenția de Guvernare Electronică să figureze ca și partener în implementare. În acest sens, cuvintele „Centrul de Guvernare Electronică” urmează a fi substituite cu cuvintele „Agenția de Guvernare Electronică”, indicându-se denumirea corectă a acestei instituții.</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>Acțiunea 22 „Asigurarea funcționalității resursei informaționale în domeniul comerțului” propunem a fi exclusă, deoarece aceasta și-a pierdut actualitatea și nu mai corespunde cadrului normativ aferent. Astfel, în conformitate cu pct.1 din Hotărârea Guvernului nr.1236/2018 cu privire la instituirea resursei informaționale în domeniul comerțului, resursa informațională în domeniul comerțului a fost instituită în baza Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise (SIAGEAP), iar sarcina pentru autoritățile publice implicate în implementarea soluțiilor de ghișeu unic din domeniul comerțului de a utiliza SIAGEAP în calitate de resursă</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>

		<p>informațională în domeniul comerțului este stabilită expres în pct.4 din actul normativ în cauză.</p> <p>De asemenea, este oportun de menționat că, potrivit pct.11 Hotărârea Guvernului nr.753/2016 pentru aprobarea Conceptului mecanismului de gestionare și eliberare a actelor permise și a Planului de acțiuni privind implementarea soluțiilor de ghișeu unic, cu modificările introduse prin Hotărârea Guvernului nr.913/2020 pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului, recent calitatea de posesor și deținător al SIAGEAP a fost preluată de către Agenția de Guvernare Electronică.</p>	<p>La Pilonul III, Prioritatea III.2. Acțiunea nr. 11 este necesar de formulat și adus în concordanță cu terminologia utilizată în art.23 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și Hotărârea Guvernului nr.228/2020 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Sistemului informațional automatizat „e-Integritate”. În acest sens, propunem acțiunea respectivă să fie expusă în următoarea redacție: „Asigurarea efectuării auditului de securitate cibernetică a Sistemului informațional automatizat „e-Integritate”. De asemenea, la colonița “Instituția responsabilă”, considerăm necesar ca și primul responsabil și coordonator al implementării acțiunii respective să fie indicată Autoritatea Națională de Integritate, iar ca parteneri la executarea acțiunii – CNA și Agenția de Guvernare Electronică. Argumentăm această obiecție prin faptul că, pornind de la misiunea, funcțiile și atribuțiile ANI, stabilite în Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, principalul responsabil de realizarea acțiunii respective trebuie să fie indicată anume ANI. Participarea CNA la realizarea acestei acțiuni se consideră oportună pentru stabilirea clară a scopului și obiectivelor auditului de securitate cibernetică a SIA „e-Integritate”, luând în considerare misiunea și competențele CNA, conform Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție. Respectiv, Agenția de Guvernare Electronică va fi responsabilă de efectuarea nemijlocit a auditului de securitate cibernetică, în conformitate cu competențele Agenției, stabilite în art.23 alin.(2) din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și funcțiilor instituției stipulate în statutul acesteia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.760/2010. Totodată, pentru asigurarea unei monitorizări adecvate a implementării acțiunii respective și atingerea obiectivelor stabilite, propunem ca indicatorul de progres al acțiunii respective să fie reformulat și expus în următoarea redacție: „Obiectivele auditului identificate de ANI, în comun cu CNA; Accesul la SIA „e-Integritate” acordat de către ANI persoanelor abilitate desemnate de AGE; Auditul de securitate cibernetică propriu-zis efectuat de către AGE; Raportul de audit întocmit de către AGE și prezentat ANI pentru luarea măsurilor de rigoare și CNA pentru informare.”. În ordinea expusă în obiecția de mai</p>	<p>Se acceptă parțial. Textul este modificat conform propunerii.</p>
--	--	--	--	---

	<p>sus, la colonița „Sursa de verificare”, propunem să se indice corespunzător - „Pagina web a Autorității Naționale de Integritate”.</p>	<p>La acțiunile nr. 2, 3 și 4 din Pilonul I Parlamentul, Prioritatea I.1 Promovarea eticii deputaților, cu privire la fortificarea capacităților instituționale ale Secretariatului Parlamentului se informează că, în Legea bugetului de stat pentru anul 2021 nr.258/2020 nu sunt prevăzute mijloace financiare pentru implementarea măsurilor menționate. Concomitent, pe marginea subiectului ce ține de instituirea funcției de „Comisar pentru etică”, urmează să se expună Cancelaria de Stat, autoritatea publică responsabilă de coordonarea procesului de planificare și monitorizare a politicilor publice, precum și promovarea politicii statului în domeniul serviciului public, în special al managementului resurselor umane. De menționat că, Legea nr.155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice nu prevede acest tip de funcție;</p>
<p>9. Ministerul Finanțelor</p>		<p>Nu se acceptă. Termenele de realizarea a acțiunilor nr. 2, 3 și 4, Prioritatea I.1, a fost stabilit anul 2022, respectiv, pe parcursul anului 2021, Parlamentul va putea planifica resurselor bugetare pentru realizarea activităților pentru anul 2022. Totodată, Parlamentul este asistat de proiectul PNUD, ”Consolidarea Guvernării Parlamentare în Republica Moldova” care acordă suport în vederea consolidarea capacităților Parlamentului Republicii Moldova în realizarea funcțiilor legislative, control și reprezentare, cu un accent specific pe integrarea UE și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD).</p> <p>Totodată, merită a fi menționat, Raportul de conformitate, în cadrul rundei a IV-a de evaluare a Republicii Moldova privind prevenirea corupției în rândurile membrilor parlamentului, judecătorilor și procurorilor 2 al Grupului de State Contra Corupției (GRECO) – Comitet specializat al Consiliului Europei în prevenirea și combaterea corupției, care evidențiază, că Republica Moldova trebuie să facă progrese semnificative pentru a atinge un nivel acceptabil de conformitate, criticând faptul că nu a fost adoptat un cod de conduită pentru deputați și că nu au fost luate încă măsuri de prevenire a diferitelor forme de conflicte de interese în rândul parlamentarilor, astfel reitând importanța realizării acțiunilor evidențiate supra.</p> <p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
		<p>La acțiunea nr. 14 din Pilonul II Guvernul, sectorul public și administrație publică locală, Prioritatea II. 1 Promovarea integrității în cadrul entităților publice, la coloana „Indicator</p>

		<p>de progres”, indicatorul „Raportul privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor, elaborat anual” urmează a fi înlocuit cu indicatorul „Raportarea, cel puțin anuală, privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor”, dat fiind faptul că cadrul legislativ-normativ nu prevede obligativitatea pentru entitățile publice de elaborare a unor rapoarte separate privind managementul riscurilor, inclusiv a riscurilor de corupție. De menționat că, deseori raportarea măsurilor/activităților de control, implementate în vederea gestionării riscurilor, se efectuează integrat în rapoartele de performanță cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului anual de activitate al entității;</p> <p>La acțiunea nr. 20 din Pilonul II Guvernul, sectorul public și administrație publică locală, Prioritatea II.3 Transparență și responsabilitate în fața cetățenilor, termenul de realizare a acțiunii urmează a fi corelat cu termenul Planului de acțiuni propriu zis</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.</p>
		<p>La acțiunea nr. 25 din Pilonul II Guvernul, sectorul public și administrație publică locală, Prioritatea II.3 Transparență și responsabilitate în fața cetățenilor, la coloana „Instituția responsabilă”, sintagma „entitățile publice, CS” urmează a fi înlocuită cu sintagma „CS, entitățile publice”. Propunerea de modificare a ordinii de stabilire a instituțiilor responsabile este argumentată prin faptul că realizarea indicatorului de progres, și anume publicate pe pagina web a Guvernului a sintezelor obiectivelor incluse în rapoartele de expertiză anticorupție pe marginea proiectelor acte normative, ține de competența directă a Cămarilor de Stat, autorităților publice centrale revenindu-le rolul de co-executori prin asigurarea întocmirii și prezentării sintezelor menționate;</p>	
		<p>La acțiunea nr. 2 din Pilonul III Justiția și autoritățile anticorupție, Prioritatea III.1 Integritatea autorităților anticorupție și a organelor de ocrotire a normelor de drept, se informează că în bugetul Serviciului Vamal pentru anul 2021 nu au fost prevăzute alocații bugetare întru procurarea a 2 aparate poligraf;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Proiectul de modificare a planului de acțiuni al SNIA intervine doar cu modificări/completări de precizare și de extindere a termenului pentru acțiunile care nu au fost realizate în termen și care sunt pendinte fie a acțiunilor cu caracter permanent. Notăm faptul că acțiunea 1 și 2 de la Prioritatea III.1 au fost programate pentru realizare în anii 2017-2020, autoritățile responsabile urmând să identifice, inclusiv să prevadă cheltuielile respective în CBTM. Omissiona respectivă (neprogramarea mijloacelor bugetare în CBTM), urmează a fi soluționată prin examinarea oportunității atragerii surselor extrabugetare, inclusiv prin</p>

			programarea/solicitarea acestor surse în cadrul programelor/proiectelor partenerilor de dezvoltare și formularea unor solicitări exprese argumentate. Atenționăm că excluderea acestei acțiuni riscă să afecteze întregul lanț al actorilor care în activitatea lor de selecție a unor noi angajați/colaboratori urmează să aplice testul la poligraf.
		Acțiunea nr. 9 din Pilonul III Justiția și autoritățile anticorupție, Prioritatea III.2 Eficiența justiției și a autorităților anticorupție, urmează a fi exclusă, dat fiind faptul că resursele bugetare se alocă conform cadrului normativ în vigoare, în conformitate cu prioritățile stabilite;	Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
		La acțiunea nr. 22 din Pilonul III Justiția și autoritățile anticorupție, Prioritatea III.3 Consolidarea măsurilor educative și de prevenire a corupției, se informează că în bugetul Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021 nu au fost prevăzute alocații bugetare pentru lansarea platformelor on-line de promovare a integrității;	Se acceptă parțial. Textul a fost modificat.
		La acțiunea nr. 6 din Pilonul VII Sectorul privat, Prioritatea VII.2 Sporirea integrității în activitatea întreprinderilor cu cota de capital integrală sau majoritară de stat/municipală, la coloana „Instituția responsabilă”, sintagma „MF” urmează a fi înlocuită cu sintagma „JF”. Dat fiind abordarea per ansamblu în SNIA a modului de stabilire a instituțiilor responsabile (la nivel de autoritate/instituție publică din subordine, și nu APC), se impune necesitatea concretizării entității responsabile pentru realizarea acțiunii menționate, și anume Inspecția Financiară, reieșind din misiunea acestei autorități stabilită în pct. 4 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Inspecției Financiare din subordinea Ministerului Finanțelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1026/2010.	Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
10	Autoritatea Națională de Integritate	La acțiunea nr. 22, Prioritatea III.3, Pilonul III, se propune a fi exclusă din motivul neidentificării mijloacelor financiare pentru dezvoltarea platformei prenotate	Se acceptă parțial. Textul a fost modificat și poate fi realizat din resurse bugetare.
11	Agenția Servicii Publice	La acțiunea nr. 20, pilonul II, de concretizat termenul de realizare	Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
		La acțiunea nr. 4 Pilonul III, se propune substituirea sintagmei <i>instruirea subdiviziunilor</i> cu <i>instruirea angajaților din subdiviziune</i>	Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
		La acțiunea nr. 1 Prioritatea VIII.1 se propune de exclus cuvintele ale acționarilor căci potrivit prevederilor art. 33 alin (1) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat	Nu se acceptă. Vizualizarea și accesarea datelor indicate din Registrul de stat se efectuează gratuit. Informația plasată pe

<p>al persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, Registrul de Stat al persoanelor juridice nu conține date privind acționarii societății pe acțiuni.</p> <p>Conform art. 12 alin (3) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, valoarea mobilă ale societății se înregistrează obligatoriu în Registrul emitenților de valori imobiliare ținut de CNPF și se înscriu în conturile deschise la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare instituit în condițiile Legii nr. 234/2016</p>	<p>pagina web a organului înregistrării de stat se consideră informație oficială, iar organul înregistrării de stat își asumă responsabilitatea pentru exactitatea informației plasate.</p> <p>Pornind de la prevederile legislației în vigoare, Registrul de stat al persoanelor juridice nu conține date cu privire la acționari, motiv care face imposibilă accesarea publică a informației respective pe pagina web a organului înregistrării de stat. Potrivit art. 17 alin.(3) din Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, Registrul deținătorilor valorilor mobiliare (registrul acționarilor, registrul deținătorilor de obligațiuni sau registrul deținătorilor altor valori mobiliare) poate fi ținut atât de societate, cât și de societatea de registru sau de depozitarul central în temeiul contractului cu privire la ținerea registrului. Urmează a fi menționat că, în temeiul art.14 alin.(1) al Legii nr.308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, începând din 23.08.2018 organul înregistrării de stat, conform procedurilor stabilite, înregistrează, ține evidența și actualizează datele cu privire la beneficiarii efectivi ai persoanelor juridice și ai întreprinzătorilor individuali la înregistrarea acestora, la înregistrarea modificărilor în actele de constituire ale persoanelor juridice, la înregistrarea de stat a persoanelor supuse reorganizării și la radierea acestora din Registrul de stat.</p> <p>Se acceptă parțial. Textul este modificat conform propunerii.</p>
	<p>La acțiunea nr. 9 Prioritatea VII.3 se propune de substituit ISO 37001:2016 „Sisteme de management anticorupție. Cerințe și recomandări de implementare” cu SM ISO</p>

		37001:2016 „Sisteme de management anti- mită. Cerințe și cu ghid de utilizare”. Standardul internațional este adoptat în calitate de standard național	
12	Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediu	La lista de abrevieri utilizate în Planurile de acțiuni solicităm excluderea abrevierilor <i>MALIA</i> și <i>MM</i> , iar abrevierea <i>MADRC</i> să fie substituită cu <i>MADRM</i>	Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii.
13	Ministerul Economiei și Infrastructurii	La Pilonul II, acțiunea 13, considerăm relevant excluderea acestei acțiuni, urmare imposibilității și lipsei de pârghii legale de a deține informații și a raporta situația reală pe marginea acestora (agentul public nu întotdeauna comunică despre ulterioara angajare/ nu cunoaște unde se va angaja/ se angajează după o perioadă îndelungată de timp). Mai mult ca atât, după încetarea raportului de muncă angajatorul este în imposibilitatea de a iniția intentarea anchetei de serviciu și a aplica sancțiuni disciplinare.	Nu se acceptă. Legea integrității nr. 82/2017, care reglementează domeniul integrității în sectorul public la nivel politic, instituțional și profesional, responsabilitățile entităților publice, ale autorităților anticorupție și ale altor autorități competente pentru cultivarea, consolidarea și controlul integrității în sectorul public, domeniile importante pentru cultivarea integrității în sectorul privat în procesul de interacțiune cu sectorul public și pentru sancționarea lipsei de integritate în sectoarele public și privat, prevede expres măsurile de asigurare a integrității instituționale, printre care se regăsește și regimul de restricții și limitări în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și cu migrarea agenților publici în sectorul privat (pantuf্লাj). Totodată, conform art. 45, alin. 3), încălcarea regimului juridic al restricțiilor și limitărilor în legătură cu încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu și cu migrarea agenților publici în sectorul privat (pantuf্লাj), este calificată drept contravenție.
		La Pilonul VII, acțiunea 5, reieșind din faptul, că acțiunea în cauză nu ține de guvernanța corporativă, ci de asigurarea drepturilor omului, considerăm judicios indicarea	Se acceptă parțial. Textul a fost modificat

		Ministerului Justiției în calitate de responsabil pentru realizarea acesteia și excluderea Ministerului Economiei și Infrastructurii.	
		La Lista de abrevieri, în vederea expunerii corecte și uniforme a denumirii și abrevierii Ministerului Economiei și Infrastructurii, cuvintele „Ministerului Economiei” se vor substitui cu cuvintele „Ministerului Economiei și Infrastructurii”, iar „ME” - cu „MEI”. Modificare relevantă și pentru conținutul proiectului Planului de acțiuni la Pilonul II, acțiunea 22 și Pilonul VII acțiunile 2, 4, 7 și 9. Subsecvent, este judicioasă corelarea denumirilor și celorlalte autorități publice centrale de specialitate la Lista ministerelor, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.189/2017 și Hotărârea Guvernului nr.594/2017 cu privire la restructurarea administrației publice centrale de specialitate	Se acceptă. Textul este modificat conform propunerii
14	Cancelaria de Stat	Fără obiecții și propuneri	
15	Ministerul Apărării	Fără obiecții și propuneri	
16	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Fără obiecții și propuneri	
17	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Fără obiecții și propuneri	
18	Curtea de Conturi	Fără obiecții și propuneri	
19	Consiliul Superior al Magistraturii	Fără obiecții și propuneri	
20	Curtea Supremă de Justiție	Fără obiecții și propuneri	
21	Serviciul de Informații și Securitate	Fără obiecții și propuneri	
22	Consiliul Național	Fără obiecții și propuneri	

	pentru Asistență Juridică Garantată de Stat		
23	Agencia Proprietății Publice	Fără obiecții și propuneri	
24	Agencia Achiziții Publice	Fără obiecții și propuneri	
25	Casa Națională de Asigurări Sociale	Fără obiecții și propuneri	
26	Agencia Națională pentru Soluționarea Contestațiilor	Fără obiecții și propuneri	
27	Serviciul Fiscal de Stat	Fără obiecții și propuneri	
28	Curtea Supremă de Justiție	Fără obiecții și propuneri	
29	Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral	Fără obiecții și propuneri	
30	Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor	Fără obiecții și propuneri	
31	Biroul Național de Statistică	Fără obiecții și propuneri	

32	Instituția publică Compania „Teleraudio-Moldova”	Fără obiecții și propuneri	
33	Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	Fără obiecții și propuneri	
34	Agencia de Investiții	Fără obiecții și propuneri	
35	Agencia Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	Fără obiecții și propuneri	
36	Ministerul Justiției	Nu au parvenit careva obiecții sau propuneri	
37	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Nu au parvenit careva obiecții sau propuneri	
38	Agencia Națională pentru Sănătate Publică	Nu au parvenit careva obiecții sau propuneri	
39	Compania Națională de Asigurări în Medicină	Nu au parvenit careva obiecții sau propuneri	

SINTEZA

obiectivelor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul Hotărârii de Parlament privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020, parvenite de la organizațiile necomerciale

Nr.	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.	<p>Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului</p>	<p><i>Recomandări generale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> -Respectarea frecvenței și calendarului ședințelor Grupurilor de monitorizare și publicarea Rapoartelor entităților implementatoare; -Implementarea platformei on-line, pentru raportarea progreselor și dificultăților în implementarea planurilor de acțiuni anticorupție, a concluziilor și recomandărilor; -Desemnarea persoanelor responsabile de asigurarea managementului integrității instituționale și înregistrarea indicatorilor de progres în planul de acțiuni anticorupție pentru instituția ce o reprezintă (consilierii de integritate). -Consolidarea cooperării între entitățile publice implementatoare și societatea civilă și încurajarea elaborării Rapoartelor alternative de monitorizare și evaluare a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, per ansamblu, fie pe anumite domenii de interes și expertiză. -Raportarea progreselor per entitate implementatoare în cadrul acțiunilor cu mai multe entități responsabile. -Evaluarea periodică a impactului instruirilor realizate, fie elaborarea unor platforme on-line de instruire. -Identificarea și implementarea unui mecanism eficient de sancționare a responsabililor pentru nerespectarea termenilor prestabiliți și a raportării lacunare. 	<p>Se acceptă. Recomandările au fost discutate în cadrul ședinței de consultare publică pe marginea proiectului Hotărârii de Parlament privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020, organizată la data de 03 februarie 2020.</p>
2.	<p>Transparency International-Moldova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Introducerea în cadrul legal a unor cerințe exprese de dezvăluire a informațiilor pentru societățile pe acțiuni, indiferent de faptul dacă acestea sunt sau nu entități de interes public. - Excluderea inconsistențelor legislative referitoare la natura contractului cu administratorii întreprinderilor de stat (<i>contract de management – contract individual de muncă</i>). - Examinarea oportunității de revizuire/actualizare a prevederilor ce țin de salarizarea în unitățile cu autonomie financiară, inclusiv a conducătorilor/administratorilor întreprinderilor. - Prevenirea secretizării abuzive a informațiilor despre activitatea întreprinderilor administrate de stat, inclusiv prin informarea conducătorilor întreprinderilor și a reprezentanților fondatorilor despre 	<p>Se acceptă parțial. Textul este modificat conform propunerilor. Subsecvent, întrucât Planul de acțiuni 2021-2022, prevede asigurarea continuității realizării acțiunilor restante, acțiunilor cu termen permanent de implementare, sau cu includerea unor acțiuni noi menite să</p>

<p>prevederile legale ce țin de accesul la informații și dezvăluirea informațiilor privind activitatea întreprinderilor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea de către fondatori a transparenței în selectarea candidaților la funcția de membru al CA, argumentarea deciziilor de desemnare a membrilor CA în ordinele respective ale autorităților publice, plasarea lor pe paginile web a întreprinderilor. - Transparențizarea rezultatelor activității CA, inclusiv prin publicarea dărilor de seamă privind exercitarea funcțiilor de către persoanele împuternicite să reprezinte interesele statului pe pagina web a întreprinderilor. - Reducerea numărului CA în care poate participa concomitent una și aceeași persoană, atragerea în componența consiliilor a specialiștilor în economie și în drept din domeniul de activitate al întreprinderilor. - Organizarea, cu participarea ANI, a instruirilor la tematica completării și depunerii declarațiilor de avere și interese personale, raportarea și soluționarea conflictelor de interese pentru factorii de decizie a întreprinderilor și membrii CA. - Verificarea de către ANI a depunerii în termen a declarațiilor de avere și interese personale, precum și a veridicității informațiilor din declarațiile depuse de administratorii întreprinderilor. - Plasarea pe pagina web a Inspecției Financiare a prescripțiilor privind rezultatele inspecțiilor efectuate la întreprinderile administrate de stat (sau, cel puțin, a extraselor din ele), precum și a Normelor metodologice privind organizarea și desfășurarea activității de inspecție financiară. - Organizarea, cu participarea Inspecției Financiare, a instruirilor/work shop-urilor privitor la neregulile tipice depistate în activitatea întreprinderilor pentru administratorii și contabilii șefi ai acestora și, după caz, a reprezentanților fondatorilor/membrilor CA. - Sporirea atenției CA asupra rezultatelor auditurilor/controlor efectuate la întreprinderi și a măsurilor întreprinse în vederea remedierii situației. - Dezvoltarea/actualizarea paginilor web ale întreprinderilor, cu eventuala includere a unei rubrici aparte <i>Dezvăluirea informației</i>, vizibilă, plasată în meniul de nivel unu al paginii web, care ar cuprinde, cel puțin, informațiile obligatorii (statut, regulamente interne, raport anual (complet), raport de audit în varianta integrală, achiziții). În cazul întreprinderilor care nu dispun de pagină web, informațiile trebuie plasate pe paginile web ale fondatorilor. - Atenționarea de către CA a administratorilor întreprinderilor și membrilor grupurilor de lucru pentru achiziții asupra necesității respectării prevederilor ce țin de transparența achizițiilor (publicarea planurilor de achiziții, anunșurilor de intenție, asigurarea monitorizării contractelor de achiziții și a publicării informațiilor despre executarea acestora). În acest scop ar putea fi dezvoltate subrubricile destinate achizițiilor de pe paginile web ale întreprinderilor, incluzând pe ele, de rând cu alte informații, și ordinele de creare a grupurilor de lucru pentru achiziții, precum și componența acestora. - Întărirea capacităților APP, eventual prin suplimentarea statelor de personal, pentru a face față atribuțiilor în domeniul administrării întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu cotă de stat. 	<p>contribuie la atingerea indicatorilor expres prevăzuți în textul Strategiei, unele propuneri vor sta la baza noului document de politici în domeniul anticorupție la nivel național. Totodată, întrucât, adesea impactul unor documente de politici naționale nu se materializează suficient la nivel sectorial, local și la nivelul contactului cetățeanului cu prestatorul de servicii publice, Planul de acțiuni anticorupție al Strategia Națională de Integritate și Anticorupție include abordarea sectorială a fenomenului corupției prin coordonarea și asigurarea continuității implementării planurilor sectoriale/locale anticorupție în domeniile vulnerabile printre care și domeniul administrării și dectatizării proprietății publice. Astfel, Centrul Național Anticorupție va înainta Agenției Proprietăți Publice, recomandările transmise, întru includerea acestora în Planul sectorial anticorupție în domeniul administrării și dectatizării proprietății publice. Totodată, introducerea acestor propuneri în Planul sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul administrării și dectatizării</p>
--	---

	<p>- Accelerarea procesului de completare/actualizare a paginii web APP cu informații referitoare la întreprinderile administrate, asigurarea păstrării/arhivării datelor pentru o perioadă anumită de timp (de ex., 5 ani), asigurarea funcționării motorului de căutare.</p> <p>- Examinarea oportunității creării, eventual cu suportul partenerilor externi, a unui mecanism de colectare și arhivare a datelor despre activitatea întreprinderilor administrate de stat, similar Mecanismului oficial de stocare a informațiilor, ceea ce ar reduce manopera APP și ar facilita căutarea informațiilor de către părțile interesate (inclusiv ONG și mass-media).</p>	proprietății publice va fi monitorizată.
<p>3. Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham)</p>	<p>În contextul încheierii consultărilor publice pe marginea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție (Planul de acțiuni) dorim să ne exprimăm disponibilitatea de a contribui la realizarea activităților din cadrul Pilonului VII „Sectorul Privat”.</p> <p>Actualmente, AmCham Moldova este în proces de traducere a Ghidului „Fortificarea conduitei etice și a integrității în afaceri”, un suport metodologic privind implementarea proceselor de integritate corporativă, elaborat de Centrul Internațional pentru Antreprenoriat Privat (CIPE), efort ce implică și tipărirea a 100 de exemplare, ce dorim să le oferim Centrului Național Anticorupție. Considerăm că respectivul parteneriat se pliază pe acțiunea stipulată în proiectul planului de acțiuni „Elaborarea și publicarea documentelor suport (model) pentru sectorul privat privind normele și standardele de integritate și etică în afaceri”. Paralel ne exprimăm disponibilitatea de a fi antrenați în activitățile propuse de CNA ce țin de „Organizarea de consultări publice periodice între reprezentanții sectorului public și ai mediului de afaceri cu privire la politicile și angajamentele naționale anticorupție cu impact asupra activității economice”, „Diseminarea în rândul comunității de afaceri a standardelor internaționale de prevenire a corupției în sectorul privat (ISO 37001:2016 „Sisteme de management anticorupție. Cerințe și recomandări de implementare”) și a codului-model de etică în afaceri și de guvernare corporativă”, dar și altele în care considerăm că noi în calitate de asociație de business, sau companiile din cadrul comunității AmCham ar putea fi implicate.</p>	<p>Se acceptă. Textul este modificat conform propunerilor.</p>

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/3-889 din 16.02. 2021

Doamnei Zinaida GRECEANŢI
Președinte al Parlamentului
Republicii Moldova

Stimată doamnă președinte,

Centrul Național Anticorupție prezintă salutul său cordial și vă comunicăm că în conformitate cu Decizia Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică din 25 noiembrie 2020, termenul de implementare al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (Hotărârea Parlamentului nr. 56 din data de 30.03.2017, în vigoare din data de 30.06.2017), urmează a fi extins cu doi ani, conform prevederilor Capitolului V „Procedurile de raportare și monitorizare” al Strategiei.

Astfel, Centrul Național Anticorupție, în calitate de Secretariat al Grupurilor de Monitorizare a Strategiei, a asigurat desfășurarea procesului de elaborare al proiectului Hotărârii de Parlament privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020, cu respectarea rigorilor de transparență decizională și de consultare publică a documentului.

Prin urmare, având în vedere că, Centrul Național Anticorupție nu este subiect cu drept de inițiativă legislativă, vă rugăm să transmiteți proiectul prenotat supra, deputaților din cadrul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică în vederea examinării acestuia și înregistrării lui ca inițiativă legislativă, conform procedurilor stabilite.

Anexe: 89 file.

- 1) proiectul Hotărârii Parlamentului privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pe anii 2017-2022;
- 2) proiect, Anexa nr.1, a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție;
- 3) proiect, Anexa nr.2, Planul de acțiuni a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție;
- 4) proiect, Anexa nr.3, Grila Indicatori a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție;
- 5) Nota informativă la proiectul Hotărârii Parlamentului privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pe anii 2017-2022.
- 6) Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii de Parlament privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020, parvenite de la entitățile publice;
- 7) Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul Hotărârii de Parlament privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020, parvenite de la organizațiile necomerciale.

Cu respect,

director

Ruslan Flocea

Ruslan FLOCEA

Ex: Olga Botnari
Tel: 022 257 411
Mobil: +373 79600393
E-mail: olga.botnari@cna.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>341</u>
“ <u>15</u> ”	<u>02</u> 20 <u>21</u>
Ora	